

60008/x

Belföldi hírek

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1978. október 13.

bb 53. e m b a r g ó f e l o l d á s i g !

k ö z l e m é n y

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának
1978. október 12-i üléséről

um-bzs hgy

1978. október 13.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1978. október 12-én kádár jános elvtárs elnökletével kibővített ülést tartott. az ülésen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek: a központi ellenőrző bizottság elnöke és titkára, a központi bizottság osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkárai, a szak-szervezetek országos tanácsának titkárai, a minisztertanács tagjai, a kb ipari, mezőgazdasági és közlekedési osztályának, gazdaságpolitikai osztályának, valamint az építési és városfejlesztési minisztériumnak a vezető munkatársai és a központi napilapok főszerkesztői.

/folyt.köv./

- 1 -

17.55/um

18⁰⁵

bb 53. /közlemény... 1.folyt./um

a központi bizottság kegyelettel emlékezett meg elhunyt tagjáról, friss istván elvtársról.

a központi bizottság megvitatta és elfogadta:

- gyenes andrás elvtársnak, a központi bizottság titkárnak előterjesztésében az időszerű nemzetközi kérdésekről szóló tájékoztatót;

- borbély sándor elvtársnak, a központi bizottság titkárnak előterjesztésében az építő- és építőanyagipar helyzetéről, továbbfejlesztésének feladatairól szóló jelentést;

- havasi ferenc elvtársnak, a központi bizottság titkárnak előterjesztésében a lakásépítés és -gazdálkodás 1990-ig szóló tervének irányelveit.

1.

a központi bizottság áttekintette a nemzetközi helyzetet és jóváhagyta a párt- és állami vezető szervezetek a legutóbbi ülés óta végzett külpolitikai tevékenységét.

1. párt- és állami kapcsolataink a szocialista közösség testvérpártjaival, országaival tovább erősödtek, eredményesen fejlődtek.

kiemelkedő jelentőségű esemény volt kádár jános és leonyid iljics brezsnyev elvtársak júliusi találkozója a krim-félszigeten. a találkozó újlag megerősítette pártjaink, országaink egységét, népeink közös elveken és azonos célokon alapuló történelmi barátságát; eredményesen járult hozzá sokoldalú kapcsolataink fejlesztéséhez, együttműködésünk további elmélyítéséhez. a megbeszéléseken kifejezésre jutott, hogy napjainkban, amikor az enyhülési politika folytatása az imperializmus fokozódó ellenállásába ütközik, pártjaink a békéért és a társadalmi haladásért vívott harcban megkülönböztetett jelentőséget tulajdonítanak a szocialista közösség egységének, minden imperialistaellenes erő összefogásának.

/folyt.köv./

- 2 -

18.00/um

1810

bb 53. /közlemény2.folyt./um

a központi bizottság meglelégedéssel állapította meg, hogy párt- és kormányküldöttségünk júniusi látogatása a lengyel népköztársaságban tovább erősítette kapcsolatainkat. a teljes egység és egyetértés szellemében folytatott tárgyalások jól szolgálták a két párt, a két ország sokoldalú együttműködését, a magyar és a lengyel nép hagyományos barátságát.

a testvéri szolidaritás és az őszinte barátság jegyében vett részt a magyar párt- és kormányküldöttség kuba nemzeti ünnepén, a moncada laktanya ostromának 25. évfordulóján.

pártunk és kormányunk képviseltette magát a koreai népi demokratikus köztársaság megalakulásának 30. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségeken.

a központi bizottság hangsúlyozta, hogy a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának a közelmúltban bukarestben megtartott xxxii. ülészakát fontos állomásnak tekinti a szocialista gazdasági integráció elmélyítésében. a magyar népgazdaság további fejlődésének szempontjából nagy jelentőséget tulajdonít az energia- és nyersanyagtermelés, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar, valamint a gépipar fejlesztése érdekében elfogadott hosszú távra szóló célprogramoknak.

2. a központi bizottság megállapította: a nemzetközi enyhülési folyamat az imperializmus szélsőséges erőinek fokozódó aktivitása miatt lelassult. ennek ellenére az emberiség számára nincs más ésszerű alternatíva, mint a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élése.

az enyhülési folyamatot mindenképp az fékezi, hogy a monopolizációs csoportok agresszív körei fokozzák a fegyverkezési versenyt. a világ népeinek alapvető érdekeit sértő törekvéseiket saját közvéleményük előtt azzal akarják igazolni, hogy újraélesztik a szovjet katonai fenyegetésről szóló régi koholmányokat. az agresszív imperialista körök akadályozzák a meglevő válsággócok felszámolását és új feszültségeket teremtenek; sorozatosan megpróbálnak beavatkozni a szocialista országok belső ügyeibe; politikai, gazdasági nyomás különféle eszközeivel igyekeznek meggátolni az önálló nemzeti fejlődés, a társadalmi haladás útjára lépett népek törekvéseit.

/folyt.köv./

- 3 -

18.05/um

1815

a szélsőséges imperialista körök politikáját egyre nyíltabban támogatja a kínai vezetés. pártunk, népünk határozottan elutasítja a maoista vezetők nacionalista, hegemoniára törekvő külpolitikáját, amely súlyos károkat okoz a szocializmus, a haladás és a béke ügyének. elítéljük a kínai vezetés durva provokációit és beavatkozásait a vietnami szocialista köztársaság belügyeibe. szolidárisak vagyunk a vietnami néppel, támogatjuk a hazája függetlenségének megvédésére, a szocialista építés sikeres folytatására irányuló erőfeszítéseiben.

a szovjetunió, a szocialista közösség országai hathatós erőfeszítéseket tesznek az enyhülés vívmányainak megőrzéséért és kiszélesítéséért. a haladó és békeszerető erők világszerte fellépnek az enyhülés mellett. a nemzetközi realitásokkal számoló polgári politikusok szintén hozzájárulnak az enyhülés folytatásához.

az enyhülés folytatásának, a nemzetközi béke és biztonság megszilárdításának alapkérdése a leszerelés. hazánk a szocialista közösség országaival együtt mindent megtesz a fegyverkezési verseny lefékezéséért, a nemzetközi fórumokon határozottan fellép a leszerelési intézkedések előmozdításáért. ezen az úton döntő fontosságú, hogy mielőbb megegyezés szülessen a hadászati támadó fegyverek korlátozásáról a szovjetunió és az egyesült államok között. európa békéjének és biztonságának megszilárdítását szolgálná, ha a nato tagállamai a kölcsönös biztonság elvének megfelelő, konstruktív választ adnának a varsói szerződés országainak legutóbbi javaslatára a közép-európai haderők és fegyverzet csökkentésével foglalkozó bécsi tárgyalásokon.

a magyar népköztársaság változatlanul arra törekszik, hogy a békés egymás mellett élés politikájának megfelelően fejlessze együttműködését a más társadalmi rendszerű országokkal Európában és földrészünk határain túl is. ezt a célt szolgálják azok az állami tárgyalások, amelyek a legutóbbi hónapokban hazánk és Ausztria, a német szövetségi köztársaság, Belgium, Hollandia, Norvégia, Irán és Ausztrália képviselői között folytak.

/folyt. köv./

18.10/bzs

1820

3. a központi bizottság megállapította, hogy az amerikai közvetítéssel létrehozott izraeli-egyiptomi különmegállapodás figyelmen kívül hagyja az arab államok többségének és a palesztin népnek az érdekeit, akadályozza a közel-keleti válság tartós, igazságos rendezését.

a központi bizottság ismét megerősítette, hogy a közel-keleti válság átfogó, igazságos rendezéséhez nélkülözhetetlen az izraeli csapatok teljes kivonása valamennyi megszállt arab területről, a palesztinai arab nép törvényes jogainak helyreállítása, beleértve az önálló állam alapítása biztosításának jogát is. csak így módon szavatolható a térség valamennyi országának független és biztonságos állami léte. a közel-keleti béke csak az összes érdekelt fél bevonásával folytatott tárgyalásokon, a palesztinai arab nép képviselőjének, a palesztinai felszabadítási szervezetnek az egyenjogú részvételével teremthető meg.

a magyar népköztársaság, a szocializmust építő magyar nép szolidáris a közel-keleti térség haladó erőivel és mozgalmával. kétoldalú kapcsolataink erősítése mellett ezt a szolidaritást fejeztük ki muammar al-kadhafi libiai államfőnek hazánkban tett látogatása alkalmával, párt- és kormányküldöttségünknek az iraki köztársaság jubileumi ünnepségein való részvételével, valamint Jasszer Arafattal, a palesztinai felszabadítási szervezet vezetőjével és a szíriai Baath párt képviselőivel folytatott budapesti tárgyalásainkon.

4. az afrikai földrész több országa a rendkívül nehéz körülmények, az imperializmus és a fajüldöző rendszerek állandó provokációi ellenére tovább halad előre a társadalmi fejlődés maga választotta útján. pártunk, a magyar nép támogatja küldöttségeket a nemzeti függetlenség megvédéséért, a gyarmati múltból örökölt elmaradottság felszámolásáért, népeik nemzeti-társadalmi felemelkedéséért.

egyre bővülő kapcsolatainkat és együttműködésünket, kölcsönös szolidaritásunkat fejezte ki és erősítette meg a samora machel elnök vezette mozambiki párt- és állami küldöttségnek, a benin népi köztársaság párt- és kormányküldöttségének magyarországi látogatása, valamint párt- és kormányküldöttségünk részvétele az etióp forradalom negyedik évfordulójának ünnepségein.

5. a magyar szocialista munkáspárt a központi bizottság legutóbbi ülése óta is széles körű nemzetközi tevékenységet fejtett ki.

/folyt. köv./

18.15/bzs

1820

bb 53. /közlemény ... 5. folyt./bzs

a központi bizottság képviselői megbeszéléseket folytattak az amerikai, az angol, az argentin, a bolgár, a csehszlovák, a dán, a finn, a francia, a guyanai, az iraki, az izraeli, a jordániai, a kongói, a kubai, az olasz, az osztrák, a panamai, a portugál, a szenegáli, a szír, az új-zélandi és a vietnami testvérpártok vezetőivel, képviselőivel. az mszmp küldöttségei részt vettek az ausztrál, a ciprusi, a finn, a görög, az indiai, a jugoszláv, a spanyol, a sri lankai és a svájci kommunista párt kongresszusán. a találkozások jól szolgálták a véleménycserét a nemzetközi helyzet, a kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről. hozzájárultak a kétoldalú kapcsolatok elmélyítéséhez és a testvérpártok összefogásának erősítéséhez.

pártunk képviselői tárgyalásokat folytattak a német szociáldemokrata párt, a chilei szocialista párt, a japán szocialista párt és a belga szocialista párt hazánkba érkezett küldöttségeivel, részt vettek a jamaicai népi nemzeti párt és az angol munkáspárt kongresszusán. a megbeszélések elősegítették egymás helyzetének és álláspontjának kölcsönös, alaposabb megismerését, az együttműködés további lehetőségeinek feltárását a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdításáért, az egyetemes emberi haladásért folytatott tevékenységben.

6. hazánk külpolitikai céljait, az enyhülés és a társadalmi haladás ügyét az elmúlt időszakban is jól szolgálta a hazafias népfront, a békemozgalom, a magyar szakszervezetek, a kommunista ifjúsági szövetség és más társadalmi, tömegszervezetek és mozgalmak széles körű, aktív nemzetközi tevékenysége. jelentős esemény volt a havannai világifjúsági találkozó, amely előmozdította a társadalmi haladás, a béke, a népek közötti barátság és az imperializmus elleni harcot. a találkozáson a magyar fiatalok küldöttsége méltóképpen képviselte ifjúságunk, népünk törekvéseit.

és ügyét

/folyt. köv./

- 6 -

18.20/bzs

18 35

bb 53. /közlemény ... 6. folyt./bzs

ii.

a központi bizottság áttekintette az építő- és építőanyagipar helyzetét, meghatározta továbbfejlesztésének feladatait. megállapította, hogy az építőipar munkájáról szóló 1964. évi határozata elérte célját, az iparág fejlődése meggyorsult. nagy teljesítményekre képes építő- és építőanyagipar jött létre, amely növekvő arányban járul hozzá a nemzeti jövedelemhez, a nemzeti vagyon gyarapításához.

1. az építőipar termelése 1960 óta megháromszorozódott. az utóbbi években a termelés növekedése a munka termelékenységének emelkedéséből származott. ipari és mezőgazdasági üzemek százai épültek fel, köztük olyan jelentős létesítmények, mint a gagarin hőerőmű, az ajkai timföldgyár, a péti műtrágyagyár, a hejőcsabai cementgyár, a dunaujvárosi hullámpapírgyár, a gyulai huskominát, a zalaegerszegi hűtőház. felújult és bővült az ország uthálózata, megkezdődött az autópályák építése. a már kiépült metróvonalak lényegesen javították budapest tömegközlekedését.

az építőipar eredményeiről tanuskodik a 15 éves lakásépítési terv túlteljesítése, az egészségügyi, oktatási, kulturális és sportintézmények bővülő hálózata és sok más, a lakosság életkörülményeit javító létesítmény. a nagyarányú építkezés nyomán városaink fejlődtek, nagy részük korszerű városközponttal és lakótelepekkel gazdagodott. több új szocialista város született. sokat változott a községek arculata is hazánkban.

lényegesen előrehaladt az építés iparosítása, emelkedett műszaki színvonala. szélesebb körben alkalmazták a korszerű építési módokat és technológiákat. az építőipari gépek teljesítménye négyszeresére nőtt. tíz házgyár létesült, amelyek összkapacitása évi 30 ezer lakás felépítését teszi lehetővé. megkezdődött a könnyűszerkezetes építési program végrehajtása. építőanyagipari üzemek rekonstrukciója és új üzemek létesítése lehetővé tette a népgazdaság és a lakosság igényeinek jobb kielégítését.

/folyt. köv./

19.38/bzs

1940

és illetve bővültek új egységekkel. köztük olyan jelentős

- 7 -

bb 53. /közlemény ... 7. folyt./bzs

az építő- és építőanyagipar fejlődésével egyidejűleg javultak az ágazat dolgozóinak élet- és munkakörülményei, növekedett a szakmai hozzáértésük, politikai és általános műveltségük.

a központi bizottság elismeréssel állapította meg, hogy az építőipar jelentősen hozzájárult társadalmi, gazdasági és településfejlesztési céljaink megvalósításához. az eredmények fő forrása az építő- és az építőanyagipar dolgozóinak mintegy a felét kitevő törzsgárda, valamint a szocialista brigádok helytállása, példamutatása.

a központi bizottság az építő- és építőanyagipar nagy eredményeinek elismerése mellett rámutatott arra is, hogy objektív és szubjektív okok miatt az ágazat fejlődése nem volt egyenletes, és elmaradt az igények növekedésétől. a feladatok teljesítését ma is nehezítik az építőipar belső aránytalanságai. elmaradás főleg a szak- és szerelőipari, a közművesítési, a mélyépítési és az épületfenntartási tevékenységben mutatkozik. az építőipari gépek sokfélesége miatt nehéz az alkatrészellátás. a munka szervezethez nem igazodik kellően az építés iparosodásának követelményeihez; nem megfelelő a gépek és a munkaidő kihasználása, még sok a jogos minőségi kifogás.

a feladatok tervszerű teljesítését, a beruházások programszerű megvalósítását hátráltatja, hogy sokszor nem megfelelő a beruházások előkészítése, az építésben résztvevő vállalatok együttműködése. a rendelkezésre álló építőipari kapacitáshoz képest még mindig sok a megkezdett beruházás. az indokoltnál hosszabb a kivitelezési idő, gyakran túllépik az előirányzott költségeket. a lakásépítés tervszerűségét, folyamatoságát nehezíti a hiányos területelőkészítés. a lakosságnak sok gondot okoz, hogy a lakásépítés ütemével nem tart lépést az iskolák, az egészségügyi és a szolgáltató létesítmények megépítése.

↳ áldozatkösz munkája, ezen belül kiemelkedő a dolgozóknak

/folyt. köv./

19.43/bzs

1943

- 8 -

bb 53. /közlemény ... 8. folyt./bzs

2. a központi bizottság megállapította: a xi. kongresszus határozataiban, a párt programnyilatkozatában kitűzött célok megkövetelik az építőipar teljesítőképességének jelentős növelését, az irányítás, a szervezethez való szintemelését. az építő- és az építőanyagiparnak az eddiginél tervszerűbben, hatékonyabban, jobb minőségben kell kielégítenie a gazdaság fejlesztését és az életkörülmények javítását szolgáló építési igényeket.

az építőipar erőforrásait mindenekelőtt az állami nagyberuházások, az export-árualapok bővítését szolgáló beruházások meggyorsítására, a lakások és a hozzájuk kapcsolódó létesítmények felépítésére kell összpontosítani. ezzel egyidőben nagyobb figyelmet kell fordítani az épületfenntartási, felújítási munkák meggyorsításához szükséges feltételek biztosítására.

folytatni kell az építés iparosítását. hazai adottságaink és a szocialista nemzetközi munkamegosztás lehetőségeinek jobb kihasználásával javítani szükséges az építő- és építőanyagipar technikai felszereltségét, műszaki színvonalát, anyag- és alkatrészellátását. ösztönözni kell a korszerű építési módok gyorsabb és nagyobb arányú elterjedését.

alapvető követelmény a vezetés, az üzem- és munkaszervezés színvonalának emelése, a rendelkezésre álló eszközök és munkaerő ésszerűbb felhasználása. az építőipar termelésének a növekedése a jövőben is a munka termelékenységének emelkedéséből származzék. halaszthatatlan teendő a munkaerő-gazdálkodás javítása, a tervszerű foglalkoztatás biztosítása. a szakmai képzés és továbbképzés, a közép- és felsőfokú szakoktatás igazodjék méginkább a gyakorlati követelményekhez.

/folyt. köv./

19.47/bzs

1947

- 9 -

bb 53. /közlemény ...9.folyt./um

az anyagi és erkölcsi elismerés az eddigieknél jobban fejezze ki az elvégzett munka minőségét, a kiemelkedő teljesítményt. szélesebb körben kell alkalmazni a teljesítménybérezés olyan formáit, amelyek a szervezettebb, a jobb minőségű és a hatékonyabb munkára ösztönöznek. Lényegesen javítani kell a munkafegyelmet, a munkaidő kihasználását.

a gazdasági és műszaki tervezésben, a kivitelezésben egyaránt szigorúan érvényesíteni kell a takarékoskosságot.

az építőanyagipar fő feladata, hogy az építőipar és a lakosság igényeit egyenletesebben, javuló színvonalon elégítse ki. hasznosítsa jobban a hazai nyersanyagvagyonot, bővítse az építőanyagok kínálatát, növelje a gazdaságos exportot.

fejleszteni kell az építési ágazat ipari hátterét, a kohászat, a gép- és a vegyipar, a fa- és a textilipar gondoskodjék az ehhez szükséges kapacitásokról. az ipar, a kereskedelem és a szállítás magasabb színvonalon elégítse ki az építőipar szükségleteit.

tovább kell javítani az építő- és építőanyagipar dolgozóinak élet- és munkakörülményeit, szociális, kulturális ellátását, a változó munkahelyből, a családtól való távollétből eredő hátrányok ellensúlyozására intézkedések szükségesek. folytatni kell a munkásszállók építését és a meglévők korszerűsítését.

3. az építési igények és az építőipar kapacitása közötti jobb összhang megteremtése megköveteli a központi tervező- és irányítómunka színvonalának emelését. a népgazdasági terv jobban alapozza meg az építőiparnak a többi ágazattal arányos, összehangolt, a szükségletekhez igazodó fejlesztését. a gazdasági szabályozó rendszer segítse elő, hogy az építőipar fejlődése és munkája szorosabban kapcsolódjék a népgazdasági tervben előirányzott feladatokhoz; számoljon az építési ágazat sajátosságaiival.

nagy figyelmet kell fordítani a beruházási folyamat szervezethez javítására, a beruházók, a tervezők és a kivitelezők kölcsönös érdekeltiségének fejlesztésére, együttműködésük erősítésére, a szerződések fegyelmezett teljesítésére. a beruházó, a tervező és a kivitelező közösen alakítsa ki a megvalósítás programját. érdekeltiségük és felelősségük szorosán kapcsolódjék az elfogadott program végrehajtásához.

/folyt.köv./

- 10 -

19.50/um

lo^o

bb 53. /közlemény...10.folyt./um

az építő- és építőanyagipar előtt álló feladatok magasabb követelményeket támasztanak az építésügyi és városfejlesztési minisztérium irányító munkájával szemben is. a minisztérium fordítson megkülönböztetett figyelmet a műszaki-technikai fejlődés meggyorsításának elősegítésére, az állami, a szövetkezeti, a házilagos építőszervezetek arányos fejlesztésére. ösztönözze és támogassa a vállalatok kezdeményezéseit.

a minisztérium erősítse kapcsolatait az egyes építőipari szervezeteket irányító, felügyelő főhatóságokkal és a tanácsokkal.

az építőipar országos vállalatai összpontosítsák tevékenységüket a népgazdaság legfontosabb beruházásainak megvalósítására. a területi állami építőipari vállalatok készüljenek fel növekvő és többirányú feladataik ellátására, fejlesszék az ehhez szükséges szerelő, szakipari és egyéb kapacitásaikat. a mezőgazdasági építkezések jelentős részét ezután is a mezőgazdasági üzemek építőszervezetei végezzék. az építőipari szövetkezetek, a tanácsok irányítása alatt működő vállalatok továbbra is elsősorban a lakosság építési igényeit elégítsék ki.

az építő- és építőanyagipari vállalatok az eddigieknél szélesebb körben alkalmazzák a korszerű irányítási és vállalat-szervezési módszereket. a szakosítás előnyeinek kihasználása érdekében erősítsék és fejlesszék tovább a vállalatközi együttműködést.

4. a tudományos kutatás jobban kapcsolódjék az építőipar igényeihez, feladataihoz. az ágazati kutatómunka a rendelkezésre álló kapacitások ésszerűbb, koncentráltabb felhasználásával segítse a korszerű gyártási eljárások megalapozását. a kutatóintézetek aktívabban vegyenek részt tudományos eredményeik gyakorlati bevezetésében; fordítsanak figyelmet a külföldi kutatási eredmények átvételére, alkalmazására, továbbfejlesztésére.

a műszaki tervezés fontos feladata: az új technológiák, az anyaggal és energiával takarékoskodó építészeti megoldások, a tipizált és szabványosított elemek széles körű alkalmazása, az anyagi lehetőségeinkkel arányban álló, rendeltetésüknek jól megfelelő létesítmények tervezése.

a műszaki tervezők, az építőművészek mindezt figyelembe véve törekedjenek esztétikus, változatos, a környezettel összhangban álló építészeti megoldásokra.

/folyt.köv./

- 11 -

19.55/um

20°

bb 53. /közlemény.....11.folyt./um

iii.

a központi bizottság megtárgyalta és jóváhagyta a lakásépítés és -gazdálkodás 1990-ig szóló tervének irányelveit.

megállapította, hogy a lakáshelyzetben fordulatot eredményezett az 1961-1975 közötti 15 éves lakásépítési terv sikeres befejezése, 1 millió 50 ezer új lakás felépítése. ebben az időszakban az ország lakosságának egyharmada, több mint egymillió család költözött új lakásba. a lakásépítés az utóbbi években is lendületesen folytatódott: az idel várható teljesítéssel együtt az v. ötéves terv első három évében több mint 270 ezer lakás épül fel.

a lakásvizonyok további javítása a jövőben is fontos feladat. arra kell törekedni, hogy az állam és a lakosság együttes erőfeszítésével 1990-ig a lakásigények nagy része fokozatosan kielégíthető legyen. az új lakások építésével egyidejűleg meg kell gyorsítani a régi lakások felújítását és korszerűsítését; javítani kell a lakásgazdálkodást.

1. a második 15 éves lakásépítési terv 1976-1990 között 1 millió 200 ezer új lakás felépítését irányozza elő.

a népgazdaság teherbíróképességével összhangban kell növelni a lakások átlagos alapterületét, és javítani kell felszereltségüket, minőségüket. a sokrétű és változó igények kielégítése végett növelni szükséges mind a nagy családok elhelyezésére, a többgenerációs együttélésre alkalmas többszobás lakások, mind a gyermektelen házaspárok és az egyedülállók részére megfelelő kisebb lakások arányát. folytatni kell a nyugdíjas-házak építését is.

az új lakások nagyobb része koncentráltan, korszerű kivitelezésben és mintegy 50-60 százaléka többszintes épületekben létesüljön. a nagyvárosok és általában a városok lakáshelyzetét gyorsabb ütemben kell javítani. az új lakásoknak mintegy kétharmada a városokban, ezen belül budapestben 300 ezer lakás épüljön fel.

a városi lakások növekvő hányadát városrész nagyságu negyedekben kell felépíteni. az oktatási, egészségügyi, kereskedelmi és más szolgáltató létesítmények az új lakásokkal egyidőben készüljenek el. a községekben a jövőben is zömében egyedi családi házak épülnek, de elő kell segíteni a beépíthető területek ésszerűbb hasznosítását, a telepszerű, több lakásos családi házak számának növelését.

/folyt.köv./

- 12 -

21.15/um

2120

bb 53. /közlemény...12.folyt./um

2. a lakások fenntartása, felújítása, korszerűsítése az eddiginél több figyelmet, tervszerűbb munkát igénylő fontos feladat. gyorsítani kell az elmaradt és az esedékes felújításokat.

a folyamatos karbantartással egyidejűleg - 1990-ig - 100-120 ezer komfort nélküli, állami tulajdonban lévő lakásból mintegy 50-60 ezer jól felszerelt, nagyobb alapterületű lakást kell létrehozni, 70-80 ezer félkomfortos lakást pedig komfortossá kell átalakítani. elő kell segíteni, hogy a lakosság a saját munkájával is fokozottabban vegyen részt a lakások karbantartásában.

3. a lakásépítés és -fenntartás olyan társadalmi feladat, amelynek anyagi terheit az állam és a lakosság a jövőben is közösen viseli. a teherviselés arányait gazdasági lehetőségeinkkel, életszínvonal-politikai céljainkkal összhangban kell megállapítani.

a lakásigények kielégítésében a továbbiakban is többféle formát kell alkalmazni. ezek ösztönöznék a lakosság, a vállalatok, szövetkezetek és intézmények erőforrásainak fokozottabb bevonására; segítsék elő a lakásépítési terv biztonságos teljesítését.

az állami bérlakások száma fokozatosan emelkedjék. a vi. és a vii. ötéves terv éveiben - a jelenlegi 23 százalékkal szemben - a felépülő új lakásoknak mintegy 30 százaléka állami bérlakás legyen.

a személyi tulajdonu lakások építésének formái a jövőben is a lakosság igényeinek differenciált kielégítését szolgálják. jobban ki kell használni a szövetkezésben lévő előnyöket. növelni kell a lakásépítő szövetkezetek szerepét a személyi tulajdonu többszintes lakóházak és a családi házak építésében. a magánlakás-építést megfelelő hitelekkel, előkészített területek biztosításával, a hatósági eljárások egyszerűsítésével, a tpusstervek választékának bővítésével, építőgépek kölcsönzésével továbbra is segíteni kell. növekvő mértékben kell támaszkodni a lakosság azon készségére, hogy saját eszközeivel és munkájával is hozzájáruljon a lakásépítéshez.

/folyt.köv./

- 13 -

21.20/um

2120

bb 53. /közlemény ... 13. folyt./bzs

a lakásigények gyorsabb és differenciáltabb kielégítése érdekében a lakáscsere legyen intézményes, és váljék a lakásgazdálkodás szerves részévé. a tanácsok az új állami lakások egy részét közvetlenül használják fel a lakáscserék ösztönzésére.

a lakásépítésben és -gazdálkodásban a jövőben is biztosítani kell, hogy a többgyermekes családok, a fiatal házasok és az ipari munkások az átlagosnál gyorsabban jussanak lakáshoz.

4. az előirányzott lakásépítés, felújítás és korszerűsítés járuljon hozzá településfejlesztési céljaink eléréséhez, mérsékelje az alapellátásban meglévő különbségeket a települések között.

az v. ötéves terv lakásépítési- és gazdálkodási céljainak megvalósítása eredményesen folyik. a következő évtized lakásépítési és lakásgazdálkodási feladatait az ötéves népgazdasági tervekben kell konkrétan előirányozni.

x x x

az építő- és az építőanyagipar, a lakásépítés eredményeihez nagy mértékben hozzájárultak a pártszervezetek, a tömegszervezetek, társadalmi mozgalmak.

a feladatok sikeres teljesítése érdekében tovább kell erősíteni a párt gazdaságirányító, politikai szervező és ellenőrző munkáját. az építő- és az építőanyagiparban dolgozó pártszervezetek támogassák a vállalatok gazdasági vezetését a tervszerűbb, hatékonyabb munka feltételeinek megteremtésében, mozgósítsák a párttagságot és az egész kollektívát a határozatokban foglalt feladatok megvalósítására, a vállalatok vezetői jobban támaszkodjanak az üzemi demokrácia intézményeire, igényeljék és hasznosítsák a dolgozók észrevételeit, javaslatait.

a szakszervezetek a termelést segítő tevékenységükkel, a munkaverseny-mozgalom felkarolásával, érdekvédelmi és nevelési feladataik jó ellátásával járuljanak hozzá az ágazat dolgozóinak eredményes munkájához.

/folyt. köv./
21.25/bzs

- 14

21³⁰

bb 53. /közlemény ... 14. folyt./bzs

a kommunista ifjúsági szövetség fokozza felvilágosító és szervező tevékenységét, befolyását az építő- és építőanyagiparban dolgozó fiatalok körében. segítse a fiatalok beilleszkedését a munkába. mozgósítsa tagságát, az ifjumunkásokat a vállalati tervek határidőre és jó minőségben való teljesítésére.

a sajtó, a rádió és a televízió segítse elő a tervek megvalósítását, az eredményeket és a gondokat reálisan ismertesse, a közvélemény formálásával járuljon hozzá az építő- és építőanyagipar dolgozóinak megérdemelt, nagyobb társadalmi megbecsüléséhez.

a központi bizottság felhívja a kommunistákat, a társadalmi, az állami, gazdasági vezetőket, az építőipar és építőanyagipar dolgozóit, munkásosztályunkat, népiünket, segítsék elő az ország gazdasági fejlődését, a dolgozók életkörülményeinek további javulását biztosító építési feladatok sikeres megoldását.

iv.

a központi bizottság úgy határozott, hogy a magyar munkásosztály marxista-leninista forradalmi élcsapatának, a kommunisták magyarországi pártjának 60 évvel ezelőtti történet megalkulásáról, a dolgozó magyar nép történetének e kiemelkedő eseményéről novemberben ünnepi ülésen emlékezik meg. /mti/

-.-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 53. sz. hírünk /közlemény a kb üléséről/

e m b a r g ó j á t f e l o l d j u k .

/mti/

-.-

- 15 -

21.30/bzs

21³⁵

62.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p é n t e k

bb 1. tanulmányi mozgalom indul a középiskolákban

i gy/s bc bzs hgy

1978. október 13.

az elmúlt napokban a középiskolák többségében úgy döntöttek a kisz bizottságok: csatlakoznak a kisz kb és az oktatási minisztérium felhívásához, iskolájukban megszervezik a tanulmányi mozgalmat. elhatározták a diákok kollektív akaratát tükrözi, hiszen az új mozgalomban való sikeres részvétel ifjúkommunistáktól és kisz-en kívüliektől egyaránt tetterekészséget, helytállást kíván - tájékoztatták a kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló osztályán az mti munkatársát.

- változatos, gazdag program teljesítésére vállalkoznak majd az osztályközösségek, egy emberként küzdenek a „kiváló tanulmányi közösség„ cím elnyeréséért. a kisz-tagok jól tudják; a vállalkozás sikere jórészt azon múlik, milyen példával járnak elől, mennyire sikerül egységbe kovácsolni, többletmunkára készíteni diáktársaikat.

/folyt.köv./

bb 1. /tanulmányi ... 1. folyt./bzs

- az iskolai kisz bizottságok a pedagógusokkal karöltve már formálják a feladatok gazdag listáját. mindenütt önállóan, a napi feladatokhoz igazítják a követelményeket. arra van szükség, hogy a diákok minden megmozdulásukkal, folyamatos munkájukkal a mozgalom céljai megvalósításával ériék el, hogy javuljon a tanulmányi fegyelem, önmagukat, s ha kell egymást is szorítsák rá a rendszeres, lelkiismeretes tanulásra. hangsúlyozzuk, hogy a mozgalom nem egyszerűen verseny. félvévenként, az értékelésénél egyaránt latba esik az iskolai és az iskolán kívüli szakmai-tanulmányi munka alakulása. alkotó eleme több jólismert kisz-es akció. így például az „alkotó ifjúság”, pályázaton való részvétel, az „ismerd meg szakmád történetét”, helytörténeti kutatómunka továbbfejlesztése éppugy, mint a diákkörök gyarapítása, vagy a színház- és muzeumlátogatások, a tit és a hazafias népfront programjain való részvétel, s a kisz-radar fejlesztése is. arra ösztönözzük a fiatalokat, hogy mind többen vállalják kisz-megbízatásként a figyelőszolgálatot. tartsák kézben a szertári felszerelések, az iskolai berendezések megóvásának ügyét, s ha kell, az osztály-diákbizottságoknál javasolják a rongálók megbüntetését, vagy kezdeményezzék a kisebb javítások elvégzését.

- a hagyományos tanulmányi versenyek ezentul „csepp lesznek a tengerben”, a „legjobbak”, előtt továbbra is nyitva az ut, hogy induljanak az oktatási minisztérium országos vetélkedő-sorozatán, öregbítsék iskolájuk hírnevét, s az átfogó tanulmányi mozgalomban szerezzenek „jó pontot”, osztályuknak. ennél is fontosabb az évfolyamonként, osztályok között zajló csapatverseny. folyamatosan készülnek majd a csapatok azokra az erőpróbákra, amelyeket éppen a „legnépszerűtlenebb”, tárgyakból hirdetnek meg. s még egy érdekesség: a csapat összeállításának az osztály tudásszintjét kell tükröznie. a pedagógusok nemcsak a kéreések összeállítását vállalják, hanem kihasználva a fiatalok versenykedvét, e tantárgyakból korrepetálásokat szerveznek, a versenyzők és a „tartalékcsoport”, vagyis minden érdeklődő számára. az osztály érdeke is úgy kívánja, hogy minél többen éljenek a lehetőséggel. félévkor ugyanis papírra vetik: javult-e az eredmény a különböző tárgyakból. s hogy senki se ront-hasson annak árán, hogy diáktársai lényegesen javítottak osztályzataikat, a közösség folyamatos munkájának megítélésénél a tanárok véleményét alkotnak arról is, ami a számok mögött van. mérlegetlik a felzárkózás igyekezetét, a szorgalom, a magatartás alakulását.

- 2 -

/folyt. köv./

bb 1. /tanulmányi ... 2. folyt./bzs

pontos feljegyzés készül az igazolatlan órákról, a késésekről, az indokolatlan hiányzásokról. ha nem sikerül jobb belátásra bírni a fegyelmezetlen osztálytársakat, bizony lemarad a kollektíva a mozgalomban, még oly jó tanulmányi eredmény mellett is. lehet, hogy a közösségért érzett felelősség vezet rá korábban passzív diákokat arra, hogy önként vállalkozzanak kiselőadások tartására. az osztály „mozgalmi bizonyítványát”, ugyanis ronthatja vagy javíthatja az, milyen az aktivitás, az órák előkészítésében és lebonyolításában. a kisz-tagoktól azt várjuk, hogy a politikai képzésben szerzett ismereteiket foglalják kiselőadásba, gazdagítva ezzel más órákat.

a diákok kezdeményező készségére, önállóságára alapozó mozgalom olyan önértékelésre készíti a kisebb-nagyobb közösségeket, amelyben egyetlen diák, egyetlen osztály sem „lapulhat meg”, a háttérben. az eredményekről naprakész kimutatással szolgálnak majd az osztálybizottságok - mondották befejezésül a kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló osztályán. /mti/

-.-

bb 2. nyolc magyar rövidfilm lipcsében

i jck/zf-né pr bzs hgy

1978. október 13.

szigorú mércével mért a lipcsei rövidfilm fesztivál válogatóbizottsága; az előzetesen elküldött 22 magyar film közül négynek adott „rajtengedélyt”, arra, hogy induljon a november 24-től december 1-ig tartó nemzetközi fesztivál versenyprogramjában.

a „ma már csak emlék”, /magyar józsef/, a „nirmondó”, /lakatos vince/, az „uj lakók”, /gyulai liviusz/ és a „visz-szajelzés”, /dargai attila/ című alkotások mellett az információs programban is bemutatkozik 4 magyar rövidfilm. ezek: „csiki-csuki”, /szalkai sándor/, a „népművész”, /kiss józsef/, „az igazság pillanata”, /koltai jeno/ és a „változó idők”, /kovács istván/. az idén huszonegyedik alkalommal megrendezendő fesztiválon előreláthatólag 65 ország képviselteti magát. a szervező bizottság hattagu magyar küldöttséget hívott meg. lipcse egyébként kellemesen csengő városnév a magyar rövid-filmek számára; legutóbb, 1977-ben a „jó reggelt szibéria”, című filmjéért a rendező, kolonits ilonát a város díjával jutalmazták. /mti/

-.-
- 3 -

bb 3. angol nyelvlecke-sorozat a kicsiknek

i ke bc bzs hgy

1978. október 13.

kicsiknek szóló, 16 részből álló angol nyelvlecke-sorozat indul a rádióban. az először október 23-án este, a 3. adón jelentkező műsor nem tételiz fel már meglévő nyelvtudát. a szerzők legfőbb törekvése a sorozattal a nyelvtudás iránti kedv felkeltése a legkisebbekben, ezért az anyagot a gyerekek valós és képzelet világának lényei és eseményei népesítik be, s mondókák, dalok, játékok színesítik. /mti/

-. -

bb 4. újabb épületekkel gazdagodik a vasi muzeumfalu

lér/kz bzs hgy

1978. október 13.

újabb műemléképületekkel gazdagodik szombathelyen a vas megyei muzeumfalu. felsőszőlőkről a hozzá tartozó gazdasági épülettel együtt, egy ugynevezett füstöházat, nemesbőd-ről pedig egy kéttorku pajtát szállítanak be a megyeszékhelyre. a felsőszőlőki épületek bontását már befejezték, s folyamatosan szállítják a muzeumfaluban kijelölt helyére, ahol újbóli felépítése előtt tartósítják, vegyszerekkel pácolják, konzerválják a falakat és a fából készült szerkezeti elemeket.

a múlt század második felében épült nemesbődi kéttorku pajtában két cséplő-pajtarész és három fiókpajtarész helyezkedik el. karóközes fonott sövényfal határolja az építményt. gondos körültekintő munkával e ritka pajtatípust is megőrzi a muzeumfaluban az utókor számára.

az országban elsőként vas megyében fejezték be a népi műemlékek összeírását. kétszázhuszonkilenc településen, valamint a hozzátartozó szőlőkben felkutatják az összes olyan építményt - házat, pajtát, pincét, haranglábat, méhest, stb. - amely népi építéstartományi szempontból értékes. a feltérképezett anyagból válogatták ki a legjellegzetesebbeket, legértékesebbeket. a szombathelyi falumzeum számára. a muzeumfaluban a megye minden néprajzi egysége - az őrség, a hegyhát, a kemenesalja, a kisalföld, a völgyesség - helyet kapott. a nemzetiségi községeket pedig többek között a pornóapáti, felsőcsatári német és a szentpéterfai horvát porta képviseli. /mti/

-. -

- 4 -

bb 5. különleges gyermek-várószoba a pécsi orvosi rendelőben

igó/is bzs hgy

1978. október 13.

pécsett, a rókus utcai gyermekorvosi rendelőben olyan várószobát hoztak létre, amelyben nem félnek a kis betegek. olyan körülményeket alakítottak ki benne, amelyek megnyugtatóan hatnak a várakozókra, feloldják a bennük lévő feszültséget és félelmet. megszervezője, dr. sediánszky éva gyermekszakorvos most országos pályadíjat nyert a kezdeményezéséről, illetve annak eredményeiről, tapasztalatairól írott tanulmányával. s ez azt jelenti, hogy a gyermekorvosi szakma elfogadta a pécsről indult mozgalmat.

a gyermekek tulnyomó többsége felizgatott állapotban kerül az orvos elé, s ez kedvezőtlenül befolyásolja a vizsgálat vagy a kezelés menetét, amellelt lelkiileg-fizikailag kimeríti a kicsinyeket. a törekvés tehát az, hogy a várakozás ideje alatt a gyermekek figyelmét lekössék, megnyugtassák és felvidítsák őket, kiváltképpen ha még fájdalmaik is vannak. erre szolgál az otthonosan berendezett várószoba, amely már a butorzatával sem emlékeztet a megszokott, jellegtelen orvosi rendelőkre. a várakozó kicsinyek szórakozva töltik el az időt: olvasnak, játszanak, báboznak, rajzolnak és festenek, gondozzák a növényeket és az akváriumot.

a rókus utcai kezdeményezést átvették más pécsi gyermekorvosi rendelő is, valamennyien sajátos hangulatu környezetet teremtettek a várakozó gyermekek számára. /mti/

-. -

bb 6. pécsi kesztyük amerikában - száz modellel mutatkoztak be

ha n/is bzs hgy

1978. október 13.

amerikába is exportál majd a pécsi kesztyűgyár. piac-kutató csoportot küldtek a tengerentúlra, bemutatni a gyár termékeit és megismerni az igényeket. október közepéig több mint száz modellel adták át az áruházaknak, nagykereskedelmi cégeknek. gazdag választékot kínáltak nyul-, bárány- és műszörme béléssel készült női és férfi kesztyűkből, amelyek igen megnyerték az üzletfelek tetszését. a jelzések alapján jövőre százezer páros amerikai exporttal számol a pécsi kesztyűgyár. /mti/

-. -

- 5 -

bb.7. erőteljes fejlődésnek indult a husmarha tenyésztés, elmélyül a szakosodás

i jf/tr/p sl di

1978. október 13.

az örövendetesen növekvő tejtermelés mellett, hosszú évek gondos előkészítő munkája nyomán elmozdult a holtpontról a hazai speciális hizómarha-tenyésztés is, - erről tanuskodnak az országos állattenyésztési és takarmányozási felügyelőség adatai.

az országban jelenleg 65 ezer hustermelésre specializált tenyészmarhát tartanak számon. ezek döntő többsége ugyan még mindig a magyar-tarka fajtához tartozik, viszont mindinkább tulajdonba kerülnek a kiemelkedő hustermelő képességgel rendelkező állatok. a tenyésztők ugyanis mind több helyen sikeresen állítják a hustermlés szolgálatába a magyar-tarka kettős hasznosítású egyedeket. ezzel párhuzamosan külföldről behozott speciális hustermelő fajták, vére, formálja át lassan a hazánkban honos állományt. eddig 13 ezer keresztezett utód született a magyar-tarka tehenektől, úgy hogy a borjak, apai ágról, - már nem magyar-tarkák, hanem speciális hushasznu fajták, mint például a külföldi eredetű származékai. / a keresztezésekkel az utódok hustermelő képességét igyekeznek fokozni, hogy a hizásra fogott állatok nagyobb, növekedési eréllyel, rendelkezzenek, s ily módon tartásuk, felnevelésük is gazdaságosabb legyen. /

↳ *limousine*

a hazai állattelepeken mind nagyobb számban található meg az ugynevezett tiszta vérű husmarhák is. legnagyobb számban hereford husmarhák találhatók a réteken, legelőkn: összesen 3.500 tenyészegedet tartanak számon közülük. ezek a jószágok rendkívül igénytelenek. olyan területeken, például szikes legelőkn is, eltartják magukat, ahol korábban állattenyésztésre nem volt lehetőség. a francia eredetű charolais-fajtából egyelőre százat fogtak be a hazai gazdaságok, azért, mert ez az állat jól hasznosítja a takarmányban lévő anyagokat, viszonylag gyorsan és egyenletesen hizik.

ebben a változatos tenyésztési programban a hazai gazdaságok szakmai vezetői döntenek el, melyik husmarha-fajta vagy keresztezett, állatkonstrukció, tartására rendezkednek be. a hazai állattenyésztés irányító szervei csakis az állatok legismertebb tulajdonságait és a teszt-eredményeket közlik a gazdaság vezetőivel, akiknek a helyi elemzések adatai ismeretében kell elhatározniok, vállalják-e husmarha-tartásra, illetve annak melyik változatát részesítik előnyben.

/folyt köv./
8.00/p

-6-

gho

bb.7. erőteljes.....folyt/p

a tenyésztési program különben olyan gazdag lehetőséget kínál számukra, hogy a nagyüzemek elhatározása sokkal kevesebb gazdasági kockázatot rejt magában, mint néhány évvel ezelőtt.

a kistermelőket a nagyüzemek állattutánpótlásának biztosításában tették érdekeltté. ők ugyanis csak bizonyos számú tehen tartására rendezkednek be, a számukra felesleges fiatal állatokat eladják. az állattenyésztési felügyelőségek ezeket a fiatal, hizalásra igen alkalmas állatokat, közveítik, a nagyüzemekhez. idén a kistermelők tulajdonában lévő tehenek közül 10 ezer ad utánpótlást- utódai révén - a nagyüzemi husmarha-tartó telepeknek. /mti/

-6-

bb.8. megkezdődtek a balassa-opera főpróbái - a főszereplő nyilatkozata

i mir/z/bc/p hgy

1978. október 13.

egy héttel a dalszínházi ősbemutató előtt, pénteken az állami operaházban megkezdődtek az új magyar zenedráma, balassa sándor: az ajtón kívül című operájának főpróbái.

- a napokban már a végleges diszletek között, jelmezekben és zengkari kísérettel próbálunk - mondotta a bemutató előkészületeiről korcsmáros péter, az új magyar opera első szereposztásának főszereplője. a fiatal énekes, aki az október 20-i ősbemutatón először mutatkozik be új magyar opera főszereplőjeként a dalszínház közönsége előtt, a feladat nehézségeiről szólva egyebek között hangsúlyozta, hogy szokatlanul újszerű, érdekes és izgalmas munkát jelentett számára a szerep betanulása: ez a mű - a klasszikus operák megszokott hatalmas dallamiveivel szemben - itt-ott szinte külön életet élő, önálló hangokra épül, s csaknem minden hang egy-egy külön világ benne. az egyes szótagoknál például helyenként majdnem egy oktávnyi a különbség és ez merőben más adottságokat, egészen más zenei ösztönt, és sokkal több energiát igényel, mint a hagyományos operák. ebből a műből ugyyszólván teljesen hiányoznak a klasszikus értelemben vett operai hagyományok.

- eleinte minden egyes hangot külön-külön, a kottafejek alapján kellett megformálni, a feladat megoldásában sokat segített a szerző, aki heteken át ott volt szinte minden egyes próbán.

/folyt köv./

8.10/p

gho

-7-

bb.8./megkezdődtek.....folyt/p

segítségre volt a mű korábbi, rádióban elhangzott változata is, sok helyen talán nem is lehetne másként előadni, mint ahogy a rádióbemutató főszereplője, Palcsó Sándor szólaltatta meg, és ahogy hallás után megragadt bennem. ez ugyan meg is nehezítette a munkát. a színpadon persze számtalan olyan fogást is ki kellett találni, ami rádiós hangfelvételnél szóba sem kerülhet, mert a színpadi előadás sok tekintetben akusztikailag is megváltoztatja a hangzást.

- most már csak apróbb igazítások vannak hátra, s bizony abban, hogy ez a rendkívül sok energiát igénylő új opera - amelynek bemutatójára megfeszített munkával készültünk hónapokon át - a közönség körében is értő fülekre talál - hangsúlyozta a közelgő ősbemutató leendő főszereplője. /mti/

--

bb.9. számítógépes diszpécser-központ a bányászatnak

bév-kz/mné/p hgy

1978. október 13.

számítógépes diszpécser-központot konstruáltak a bányák számára a várpalotai szénbányák vállalat és a központi fizikai kutató intézet szakemberei. a termelő bányákból érkező több mint háromszáz adatcsoport összesítése, értékelése lassú és munkaerőigényes feladat volt. most mini számítógép tárolja folyamatosan a jeleket, s nemcsak feldolgozza az adatokat, hanem azonnal figyelmezteti a munka irányítóit, ha valamelyik paraméter eltér az előírástól. a számítógép memóriájában tárolt adatok bármikor kikereseshetők.

a számítógépes feldolgozásra alapuló rendszert először a várpalotai szénbányák vállalat s ii. bányájában alkalmazták. ez lesz az új módszer bemutató üzeme, az itt szerzett tapasztalatok alapján alkalmazzák majd a barnaszénprogram keretében megnyitandó új bányákban, a márkushegyi, a nagyegyházi, a mányi szénbányákban és a lencsehegyi bauxitbányában is. /mti/

--

8.30/p

gdy

-8-

bb 10. hasznos kezdeményezés: autós barkácsműhelyek vas megyében
Lér/is/ny hgy 1978. október 13.

jólfelszerelt barkácsműhelyeket létesít a magyar autóklub vas megyében a tanácsok és a tömegszervezetek támogatásával, s az érdekeltek jelentős társadalmi munka hozzájárulásával. legutóbb körmenden adtak át rendeltetésének egy ilyen barkácsműhelyt, amelynek szomszédságában a gépjárművezetés oktatásához egy rutinpályát is építenek. ezzel nyolcra emelkedett a vas megyei autós-barkácsműhelyek száma, de már épül a kilencedik is, a celldömölki autósok számára. /mti/

--

bb 11. hatalmas szárítóüzem bolyban

igó/kz/ny di

1978. október 13.

az ország legnagyobb vetőmagtermelő gazdaságában, a bolyi mezőgazdasági kombinátban, hatalmas szárítóüzem kezdte meg a működését. méreteire jellemző, hogy óránként négyszázezer köbméter levegőt forrósít fel és áramoltat át a szárítókamrákon. az üzem éjjel-nappal dolgozik és huszonnégy óránként 150-200 tonna csöves-kukoricából vonja ki a felesleges nedvességet. az új szárító része a kombinát „vetőmaggyárának”, amelyben évente 40 ezer tonna különféle vetőmagot fémzárolnak.

most kezdődött meg az év legnagyobb munkája: a hibrid-kukorica feldolgozása. előreláthatóan 14-15 ezer tonna kerül majd zsákokba: több, mint eddig bármikor. a korábbi években rendszerint a szárítókapaacitás diktálta a betakarítás ütemét és ez - különösen nedves őszökön - elégtelennek bizonyult. az új, nagy teljesítőképességű szárító üzembehelyezése révén az eddigi száztíz-százhusz napos kukoricabetakarítási időszakot hetven napra lehet csökkenteni, ami elsősorban a vetőmag minőségének további javulását eredményezi.

a gyári méretekben és gyárszerűen termelő bolyi vetőmagfeldolgozó üzem kukorica, buza, szója és bab vetőmagot állít elő az idén. a kiváló minőségű magot elsősorban a hazai gazdaságok használik fel, de egyre több európai és tengerentúli ország is vásárol a kombináttól. az idei termésű vetőmagnak például körülbelül hatvan százalékát exportálják a következő hetekben, hónapokban. /mti/

--

8.00/ny

1000

-9-

bb 12. óránként 378 méter új vasuti pálya

cser/kz/ny di

1978. október 13.

nagyteljesítményű vasutépítő gépláncot állítottak munkába Győr térségében, a Budapest-hegyeshalom közötti vasuti fővonal korszerűsítésénél. a berendezés a talpfákkal együtt felszedi a régi síneket, kitisztítja az ágyazatot, lefekteti az új talpfákat, és óránként 378 méter hosszúságban helyezi el az új síneket. a korszerű gépláncot mindössze 30 munkás kezeli. a teljesítmény sokszorosa az eddig alkalmazott gépekének. /mti/

-.-

bb 13. jobb minőségű vasbetongerenda - egyszerűbb lépcsőszerkezet - gazdaságosabb vasbetongyártás lábatlanban

ráb/kz/ny hgy

1978. október 13.

a lábatlani vasbetongyárban korszerűsítették a termékszerkezetet, megszüntették több elavult elem előállítását és új, keresettebb betonelemek gyártását kezdték meg. ilyen új gyártmány például az építőipar részére készülő lépcsőszerkezet, amit gazdaságosan, egyszerű módon építhetnek be a háztömbökbe. ezzel a lépcsőtípussal az emeletes lakóházak egy-egy szintjének elkészítése 13-14 órával kevesebb ideig tart, mint a hagyományos zsaluzásos eljárással. megkezdtek az igénybevételt jobban bíró új típusú, úgynevezett áthidaló vasbetongerendák gyártását is. ezt a korábbinál jobb minőségű építőanyagot a kislakásépítőknek szállítják. rövid időn belül keresett lett egy másik új termék, az előregyártott betontábla is, amelynek alkalmazásával utakat építhetnek olcsón és gyorsan az új lakóházak, a mezőgazdasági épületek környékén. az idén 80.000 négyzetméternyi terület kialakítására elegendő vasbetontáblát gyártanak. a más igényeinek megfelelően felkészültek az új típusú, nagyobb szilárdságú vasuti vasbetonra is.

a szakemberek alaposan felmérték a következő években várható igényeket, s ennek figyelembevételével tovább korszerűsítik a termelést. megkezdtek azoknak a gépsoroknak a felszerelését, amelyekkel a mostaninál kevesebb fizikai munkával, lényegesen jobb feltételek között és gazdaságosabban állíthatják majd elő az új vasbetontermékeket. az új gépsorok nagy előnye a régiekével szemben, hogy kizárólag a sablonok cseréjével rövid idő alatt átalakíthatóak bármilyen más vasbetonra gyártására. így gyorsan reagálhatnak az igényváltozásokra. az üzem műszaki dolgozóinak kezdeményező-készségét dicséri, hogy 1979-ig, amikor üzembe helyezik az új gépsorokat, alaposan megtanítják a munkásokat az új technológiákra, és kialakítják a teljes gyártmánystruktúrát. /mti/

8.15/ny

10.05
10.07

-10-

bb.14. a Lottó e heti nyerőszámai

tr/p di

1978. október 13.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a Mohácson megtartott 41. heti Lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

49, 59, 60, 72, 74

/mti/

-.-

bb.15. megmentettek négy vasuti szerelvényt

szel/ká/ny di

1978. október 13.

selejtezésre váró vasuti teherkocsikat javítottak ki a celldömölki MÁV-csomópont dolgozói az őszi szállítási csúcs vágonhiányának csökkentésére. a 80 kocsiból négy szerelvényt állítottak össze, amelyekkel repát és követ szállítanak. a szocialista brigádok példamutató munkájával előteteremtett négy vasuti szerelvény nagymértékben csökkenti a nagy dunántúli vasuti csomópont gondjait.

a forgalmi és a vontatási szakszolgálat példás együttműködésével, a munka jobb megszervezésével csaknem megkésztették a kocsijavító részleg teljesítményét. a korábbi napi egyszeri kocsi-kiadás helyett a mostani szoros csúcsforgalmi időszakban kétszer kerül rá sor. jól előkészítik a javításokat, a szerszámokat, s így a reggel, kezelésbe vett, kocsikat délelőtt 11 órakor, azután javítottakat a délutáni órákban adják át a forgalomnak.

a celldömölki csomópont mellett napról-napra eleget tesz belföldi és tranzit szállítási feladatainak. huszonnégy óránként mintegy 1100 teherkocsit kezelnek az ott dolgozók, irányvonatokat állítanak össze az öt irányból összefutó vonalakról. ezenkívül 58 személyvonatot fogadnak, illetve indítanak. /mti/

-.-

10.35/ny

-11-

11.05

bb.16. megindult a sow-50 - új lengyel fejtésbiztosító a komlói kossuth-bányában

han/ká/p di

1978. október 13.

a komlói kossuth-bányában megkezdődtek a sow-50 típusú lengyel önjáró fejtésbiztosító üzemi kísérletei. a berendezést a már korábban alkalmazott sow-40 működése közben szerzett tapasztalatok figyelembevételével fejlesztette ki a gyártó vállalat.

a 30. millió forint értékű berendezéssel meredek, 40-60 fok dőlésű telepben olyan fejtés biztosítását kísérelték meg, kossuth-bányán, ahol a rendkívül kedvezőtlen geológiai viszonyok több ízben meghátrálásra kényszerítették a bányászokat. sem a fa, sem a fémtám-fémsüveg nem nyújtott elég biztonságot a nehezen omló, nagyon szilárd kőzet miatt. a hagyományos biztosítási módszerekkel elérhetetlen az ott lelhető mintegy félmillió tonna feketeszén vagyona.

a sow-50 nagy biztonságot jelent. egy-egy tám 50 tonna terhelést bír el. a bányászok feje felett lévő ugynevezett homlokfogó lemezt úgy alakították ki, hogy a hidraulikusan előretolt tető mindig megelőzi a bányászok haladását. megkönnyíti a nehéz fizikai munkafolyamatokat, megszüntet egy rendkívül veszélyes munkafázist, az omlasztást. /mti/

-. -

bb.18. Losonczi páál fogadta a norvég parlamenti küldöttséget - látogatás martonvásáron

t ma/tr/pr/p di

1978. október 13.

Losonczi páál, az elnöki tanács elnöke pénteken az országban fogadta guttorm hansenek, a norvég törvényhozás, a storting elnökének vezetésével hivatalos látogatáson hazánkban tartozkodó norvég parlamenti küldöttséget. a szívélyes légkörű találkozón részt vett raffai sarolta, az országgyűlés alelnöke, és rolf jerving, a norvég királyság budapesti nagykövete.

/folyt köv./

11.10/p

-12-

12/10/78

bb.17. építésügyi filmszemle

t sb/tr/sl/p di

1978. október 13.

az építőipar legújabb tudományos-műszaki, tájékoztató és oktató filmjeit mutatták be pénteken, fészek művész klubban rendezett ix. építésügyi filmszemlén. az idén elkészült 12 új filmből egyet a mafilm és a magyar televízió, a többi pedig az építésügyi tájékoztatói központ filmstúdiója készítette. különösen jelentős az a 45 perces, színes film, amely átfogó áttekintést ad a szakembereknek a magyarországon alkalmazott könnyűszerkezetes építési módszerekről, ezenkívül külön 28 perces alkotás foglalja a sorozatban, rendkívül gyorsan megvalósítható iskolák clasp könnyűszerkezetes építésmódjával. ezenkívül közérdeklődésre is számot tartó tájékoztató filmek örökítették meg az 1972 és 1975 közötti építészeti alkotáásokat, amelyeket a mokép és a tévé közreműködésével ismerhet meg a mozilátogatók és a tévézők széles köre. a szakfilmeket az építésügyi tájékoztató központ kölcsönzi a vállalatoknak, intézményeknek. a múlt évben a vállalatok munkásszállásain és oktatóközpontjaiban mintegy hárommillió nézője volt a csaknem 1500 szakfilmnek. /mti/

-. -

bb.19. technikai rekonstrukció négy hét alatt

tóa/ká/p di

1978. október 13.

rendkívül rövid idő, mindössze 4 hét alatt teljes technikai rekonstrukciót valósítottak meg a kanizsa butorgyárban. nagyobb teljesítményűre és korszerűbbre cserélték a butorlapmegmunkáló gépsort és automatikusan működő szabásgépsort szereltek fel. az üzemi próbák pénteken kezdődtek meg.

a technikai rekonstrukció eredményeként változatlan munkaslétszámmal 50 százalékkal növekszik a gyárban a termelési lékenység. évenként 30.000 lakószabáshoz gyárthatnak butort. megvalósították a butorlap megmunkálás és a szabás teljes gépesítését, kézi erőre csupán a butorok összeszerelésénél van szükség. /mti/

-. -

11.25/p

-13-

12/15/78

bb.20. varroda a tsz és a ruhagyár kooperációjával

szü/ká/p di

1978. október 13.

három hónap alatt felépült kiegészítő üzemszert adtak át pénteken az esztári november 7 termelőszövetkezetben. a tsz és a debreceni ruhagyár megállapodása alapján a közös gazdaság készítette el a 280 négyzetméter alapterületű varrodát, a gyár pedig a gépi berendezéseket, felszereléseket szállította. nyolcvan- többségében nődolgozónak biztosítanak állandó munkalehetőséget, akik a ruhagyárnak készítenek különböző termékeket évente mintegy 35 millió forint értékben. az új kiegészítő üzemszertben a debreceni ruhagyár dolgozói tanítják a szakmára az esztári lányokat és asszonyokat. /mti/

--

bb.21. 75 éves a siketek soproni általános iskolája

mzs/ká/p di

1978. október 13.

hetvenöt esztendeje kezdődött meg sopronban a siketek és nagyothallók oktatása. a jubileum alkalmából ünnepséget tartottak pénteken a siketek soproni általános iskolájában. megemlékeztek toth Antal bősárkányi képviselőről, aki 75 évvel ezelőtt alapítványt tett a siketek képzésére, majd később vagyonát is az intézetre hagyta.

az iskolában ma 124-en tanulnak. egy-egy csoportban hét-nyolc diákkal foglalkoznak a pedagógusok, nagy türelemmel és hozzáértéssel. az intézet felszerelése, az elektroakusztikai berendezések mind egyéni, mind csoportos foglalkozásokra alkalmasak. az intézet udvarán a közelmúltban sportpályák épültek társadalmi munkában, a városüzemeinek segítségével.

a jubileum alkalmából pedagógusokat tüntettek ki, iskolatörténeti kiállítás nyílt és két napos szakmai tanácskozás kezdődött, amelyen a hallássérültek társadalmi beilleszkedésének kérdéseit vitatják meg. /mti/

--

11.30/p

-14-

12.20/vj

bb.22. balesetek

zfne/p di

1978. október 13.

dömsöd belterületén egy személygépkocsi elütötte varga józsefné 43 éves kézbesítőt, dömsödi lakos kerékpárost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros féktávolságon belül hajtott a személygépkocsi elé.

fényeslitke külterületén józsi sándor 30 éves gépkocsi-vezető, dögei lakos személygépkocsijával az uttest szélén álló kivilágított kamionnak ütközött. a baleset következtében józsi sándor és utasai: józsi ferenc 35 éves segédmunkás és józsi ferenc 12 éves tanuló, dögei lakosok a helyszínen meghaltak. a vizsgálat eddigi adatai szerint a személygépkocsi vezetője figyelmetlenül vezetett. a baleset vizsgálata tovább folyik.

budapesten, a xvi. kerületi, veres péter utca és hősök fasora kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen klein péter 28 éves betanított munkás, budapesti lakos motor-kerékpárral halálra gázolta náhlik györgyné 39 éves gyorsgépiró, budapesti lakost. a baleset következtében a motor-kerékpár vezetője is életét vesztette, utasa könnyű sérülést szenvedett.

a x. kerületben, kőbánya-felső, máv pályaudvar területén egy személyvonat halálra gázolta kovács lászló 33 éves kocsikísérő, budapesti lakost. a baleset körülményeit a rendőrség vizsgálja. /mti/

--

11.40/p

-15-

12.25/vj

bb.23. a kaposvári fazekas szövetkezet gyűjteményes kiállítása a fővárosban

t ol/zfné/sl/p di

1978. október 13.

a régi népi edénytípusok korszerű változataiból, különféle használati eszközökből, és lakásdíszítő tárgyakkól nyílt meg pénteken, a népművészeti vállalat mester utcai bemutató termében a kaposvári fazekas háziipari szövetkezet első gyűjteményes fővárosi kiállítása.

az árusítással egybekötött kiállításon látható edények megformálása ma is a xvi. században szokásos formaöntési eljárással történik, a díszítés azonban teljesen egyéni. a gazdag anyagból kiemelkednek a kék-alapu fehér díszítésű habán edények. a szövetkezet művészeti vezetője Tamás László, a népművészet mestere, aki a sárközi, első sorban habán eredetű hagyományokat kaposváron meggyökerezettette, ./mti/

bb.24. időjárásjelentés

p di

1978. október 13.

a meteorológiai intézet jelenti október 13-án 12 órakor f:

napos idő.

észak-európa térségében nyugat-kelet irányú áramlással, élénk légmozgások kíséretében, több hullámban, váltakozó nedvességtartalmu enyhe légtömegek vonulnak az ural hegysége felé. nyomában esős, szeles az idő.

kontinensünk többi részén viszont a leszálló légáramlások hatására az éjszakai és reggeli párásságot és ködöt leszámítva derült, száraz az idő. a zavartalan napsütés hatására a kora délutáni órákban a hőmérséklet több fokkal meghaladja az egyébként ilyenkor szokásost. a kárpát-medencében a következő napok időjárását az előbb említett anticiklon határozza meg.

hazánkban csütörtökön derült, száraz, napos idő volt. a légmozgások egész nap gyengék voltak. az éjszakai, reggeli köd feloszlása után az 5-10 óras napsütés hatására a kora délutáni órákra 19-24 fokig melegedett fel a levegő. péntek hajnalra egy-két hidegzugos helyet kivéve általában 3-10 fokig csökkent a hőmérséklet. a kora délelőtti óráktól kezdve ismét derült, száraz, napos idő volt. a hőmérséklet 11 órakor 15 és 19 fok között váltakozott.

/folyt köv./
12.50/p

133

-16-

bb.24./ időjárás.....folyt/p

budapesten csütörtökön a napi középhőmérséklet 15,1 fok volt, 3,2 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

a fővárosban ma 12 órakor 19 fok volt a tengerszintre átszámított légnyomás 772 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás szombat estig:

kevés nappali felhőképződés eső nélkül. mérsékelt változó irányú szél. az éjszakai, reggeli órákban több helyen képződik köd, amely a délelőtti feloszlik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8, a szélvédett helyeken gyenge talajmenti fagy, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 18-23 fok között lesz.

a duna vízállása budapestnél: 270 cm, vízhőfok 13,4 .
./mti/

bb.25. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 1978. október 13-án 13 óráig

szk/p

1978. október 13.

1. tanulmányi mozgalom
2. magyar rövidfilmek
3. angol nyelvlecke
4. vasi muzeumfalv
5. gyermek-városzoba
6. pécsi kesztyűk amerikában
7. husmarha tenyésztés /1.sz.jav./
8. balassa-opera főpróbái
9. diszpécser-központ a bányászatnak
10. autós barkácsműhelyek
11. szárítóüzem bolyban
12. új vasuti pálya
13. vasbetongerenda
14. lottó
15. megmentettek négy vasuti szerelvényt /12.sz.jav./
16. lengyel fejtérbiztosító-komló bányában
17. építésügyi filmszemle
18. a norvég parlamenti küldöttség /3.sz.jav./
19. kanizsai butorgyár rekonstrukciója
20. varroda-kooperációval
21. a siketek soproni általános iskolája
22. balesetek
23. kaposvári fazekas kiállítás
24. időjárásjelentés
25. hirjegyzék./mti/

/a 3-as javítást a 18-as hirre adtuk./

13.03/p

133

-17-

bb.26. előadói konferencia a tit-ben

t /ke/pr/p ie

1978. október 13.

előadói konferenciát rendezett a tit nemzetközi -politikai választmányáéa pénteken a kossuth-klubban. a vendégeknek - a nemzetközi-politikai, a filozófiai, a közgazdasági, a hadtudományi, és az idegennyelv-oktatási választmány mintegy 150 tagjának - az enyhülés és a nemzetközi politikai viszonyok címmel gyovai gyula, a magyar külügyi intézet igazgatója, a nemzetközi-politikai választmány elnöke tartott előadást, majd a témával kapcsolatos kérdésekre válaszolt.

a program második felében gerhard reinert, a német demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete tájékoztatta a konferencia résztvevőit az ndk bel-és külpolitikájáról.
/mti/

bb.27. ,,az európai tudományos könyv,, - nemzetközi könyvtárlat a magyar tudományos könyvkiadás 150 éves jubileuma alkalmából

t km/fe/pr/p ie

1978. október 13.

ritka jubileumhoz érkezett az akadémiai könyv-és folyóiratkiadás: kerek másfél évszázada jelent meg az első akadémiai kiadvány, a magyar tudós társaság alapszabályainak kidolgozására létrehozott királyi bizottság jelentése. a jubileum alkalmából pénteken ,,az európai tudományos könyv,, címmel könyvkiállítás nyílt a magyar nemzeti galériában, a budavári palota c épületében az akadémiai kiadó, a magyar unesco bizottság, és a kultura külkereskedelmi vállalat rendezésében.

a tárlat megnyitását megelőző sajtótájékoztatón bernát györgy, az akadémiai kiadó igazgatója * egyebek között elmondta: míg 1928-tól 1950-ig összesen valamivel több mint 3000 kötet könyv és mintegy 1600 kötet folyóirat hagyta el a kiadó műhelyeit addig 1955-től napjainkig több mint 5700 kötet könyv és 2700 kötet folyóirat jutott a könyvesboltokba az akadémiai kiadó emlékével. jelenleg évente csaknem 300 kötet könyvet és több mint száz kötet folyóiratot adnak ki. az akadémiai kiadó folyóiratainak fele, könyveinek több mint egyharmada ma már idegennyelveken jelenik meg, hogy a magyar tudósok legjelentősebb kutatási eredményeit a külföld is megismerje. a kiadó munkásságának elismerését jelzi, hogy jelenleg hazánk az európai központja egyebek között a sugárkémiai analízis, a termál analízis, a hematológia, a tudománymérés szakirodalmának: az mta kiadójánál jelennek meg e szaktudományok legfrissebb eredményeiről beszámoló folyóiratok.

/folyt köv./
13.55/p

-18-

15⁰⁰ UG

bb.27./ ,,az európai.....1. folyt/p

a kiadó terveiről szólva egyebek között elmondta: az elkövetkező évek legnagyobb szabású munkája a magyar kultura fundamentumát feldolgozó, nagy összefoglaló munkák közreadása. így husz kötetben lát majd napvilágot magyarország művészettörténete, dolgoznak már a magyar néprajzi kultúrát feldolgozó tudományos munkán, s a hatkötetes zenetörténeten. a világirodalom történetének monografikus feldolgozását tíz kötetben jelentetik meg.

-az akadémiai kiadó legfontosabb feladata a hazai és a külföldi tudományos eredmények terjesztése, a tudomány fejlesztése, az ország közművelődésének, kulturájának gyarapítása - mondotta egyebek között köpeczi béla akadémikus, az mta főtitkár helyettese a kiállítás megnyitóján. a jubileum alkalmából az unesco segítségével rendezett kiállítás jól szolgálja a helysínki záróokmányban foglaltak végrehajtását; a tudományos együttműködés bővülését, s a tudományos információk cseréjét. a tudományos könyvkiadás szerepe korunkban különösen megnő, mert a társadalom gazdasági kulturális fejlődése ma már elképzelhetetlen a tudomány eredményeinek felhasználása nélkül.

az unesco főigazgatójának képviselőjében moenis taha-hussein mondott köszönetet a rendezőknek a kiállítás megszervezéséért, hangsúlyozva, hogy a jubileumához érkezett magyar tudományos könyvkiadás világszerte elismert eredményekkel büszkélkedhet, nagy megbecsülésre tarthat számot.

a könyvtárlat, amelyen 25 ország 143 könyvkiadójának mintegy négyezer tudományos kiadványa található, október 22-ig tart nyitva. /mti/

..

14.00/p

-19-

15⁰⁰ UG

bb 28. rostocki egyetemi küldöttség debrecenben

bajai st bzs di

1978. október 13.

a rostocki wilhelm pieck egyetem küldöttsége, amely öt napon át a debreceni egyetem életével ismerkedett, pénteken elutazott a hajduság fővárosából. észak-európa legrégebb felsőoktatási intézményének rektorhelyettese, gerhard roger és a kossuth lajos tudományegyetem rektora, kónya istván aláírták az újabb két évre szóló szerződést, amely tovább bővíti a két intézmény immár két évtizedes kapcsolatát.

a legszorosabb együttműködés a germanisták között alakult ki. a debreceni német tanszék „német filológiai tanulmányok, című tudományos kiadványából az ndk fennállásának 30. évfordulója alkalmából jövőre kettős számot ad ki, s ebben a rostocki egyetem munkatársai is jelentkeznek tanulmányaikkal. megbeszéléseket folytattak a szocialista életmód kérdéseinek közös kutatásáról is. /mti/

-.-

bb 29. jogásznapi somogy és veszprém megyében

káp-szé/st bzs di

1978. október 13.

az állami élet, a jogi, igazságszolgáltatási és államigazgatási szervek munkájának fejlődését elismeri a közvélemény, de jogosan bírálja a fogyatékosokat is. akad még bürokratikus gondolkodás és ügyintézés. előfordul, hogy a jogalkalmazásban a közérdeket háttérbe szorítják vagy mellőzik, s az is megtörténik, hogy a jogos egyéni érdek nem kap megfelelő védelmet - hangzott el pénteken kaposvárott a megyei tanács nagytermében a somogyi jogásznapi megnyitóján.

az ebből az alkalomból rendezett tanácskozáson dr. szakács ödön, a magyar népköztársaság legfelsőbb bíróságának elnöke tartott előadást a legfelsőbb bíróság elvi irányításáról és az irányítás néhány gyakorlati kérdéséről.

a somogyi jogásznapi délutáni programjában előadások, korreferátumok hangzottak el az államigazgatás hatékonyságának néhány problémájáról és a jogászok szerepéről a törvényesség biztosításában.

/folyt. köv./

15.25/bzs

- 20 -

16°

bb 29. /jogásznapi ... 1. folyt./bzs

a veszprém megyei jogpropaganda hónap megnyit^őő eseményeként pénteken balatonfüreden tartották meg a hagyományos jogásznapi, amelyen a bevezető előadást dr. petrik ferenc igazságügyminiszter-helyettes tartotta „jogalkotásunk és jogalkalmazásunk időszerű kérdései, címmel.

a jogpropaganda hónap során a veszprém megyei jogászok több mint 300 előadást tartanak. ezenkívül kiállításokon is felhívják a figyelmet az állampolgárok jogi tájékozódásának lehetőségeire. november közepéig minden nagyobb vállalatnál bírák, ügyészek, ügyvédek és vállalati-szövetkezeti jogászok részvételével díjmentes fogadónapok lesznek. a nagyobb vállalatok szak szervezeti bizottságai a munkavállalói jog legfontosabb tudnivalóiról tájékoztató lapokat helyeznek el a portákon és az irodákban is, hogy még könnyebben hozzáférhetőek legyenek. /mti/

-.-

bb 30. újabb másfélezer lakás a pécsi lvov-kertvárosban

han/kz bzs di

1978. október 13.

újabb másfélezer otthon felépítését magába foglaló lakásberuházási programot hagyott jóvá pénteki ülésén a pécsi városi tanács végrehajtó bizottsága. valamennyi lvov-kertvárosban épül fel. a hetvenes évek elejétől több mint ötezer család költözött erre a baranya szovjet testvérterületének nevét viselő modern lakótelepre. a negyed a következő tervidőszakban is a tömeges lakásépítés színtere lesz. a célcsoportos lakások területét jó előkészítés jellemzi. két helyi építőszervezet, a baranya megyei állami építőipari vállalat és az építőipari szövetkezet osztozik a kivitelezésen. az elfogadott ütem szerint már jövőre 362 lakás épül, az utolsó 308-at pedig 1982-ben fejezik be. a kapcsolódó óvoda, bölcsőde, iskola, orvosi rendelő, valamint a kereskedelmi és szolgáltató létesítmények hálózata a következő tervidőszakban készül el. /mti/

-.-

bb 31. miskolci művészpár kiállítása encsen

kör/st bzs di

1978. október 13.

a miskolci művésztelepen élő és alkotó nagy gy. margit textilművész és varga miklós szobrászművész kiállítása pénteken nyílt meg a borsod megyei encs nagyközségben. a művészpárnak ez már a tizedik közösen rendezett tárlata.

/folyt. köv./
15.30/bzs

- 21 -

16°

bb 31. /miskolci ... 1. folyt./bzs

nagy gy. margit, aki ferenczi noémi tanítványaként sajátította el a gobelin-művészetet, kilenc kézi szövésű textiliája mellett, hat kézfestésű vázlatát mutatja be. varga miklós alkotásai között tizenöt bronzból és alumíniumból öntött szobor szerepel, köztük több állatfigura és művészportré. láthatók a kiállításon a művész hazai várakat, ábrázoló plakettjei is. /mti/

-.-

bb 32. eredményesen gyógyítják a zöldhályogot - szemészek országos tanácskozása tatabányán

ráb/is bzs di

1978. október 13.

az idejében felismert glaukoma, közismert nevén a zöldhályog, hatásosan gyógyítható, orvosi beavatkozás nélkül viszont vaksághoz vezethet, ezért többet kell tenni az ilyen szembetegségben szenvedők felkutatásáért. mindenekelőtt ezt hangsúlyozták a szemorvosok tatabányán pénteken rendezett országos tanácskozásán. a szakemberek ismertették, hogy az átlagos életkor emelkedésével gyakoribb ez a betegség. a 40 éven felülieknek mintegy két százaléka válik glaukómássá.

a mindkét szemükre világtalanok közül minden ötödik glaukoma miatt veszítette el látását, s az egyik szemükre vakok között ez az arány még nagyobb. az időben felfedezett betegeknek viszont rendszeres kezeléssel, gondozással sikerül megővni a szem éleslátását és szinte kivétel nélkül elkerülhető a vakság. a glaukoma sokszor fejfájással, hányással, fájdalommal és rohamos látásromlással kezdődik, más esetekben a betegnek nincs panasza, s csak az orvos fedezi fel a szem belső nyomásának emelkedéséből a zöldhályog kialakulását.

a tanácskozáson elismeréssel szóltak arról, hogy a tatabányai szemorvosok néhány évvel ezelőtt uttörő munkára vállalkoztak, amikor az országban elsőként megkezdték a glaukómások szervezett felderítését, szűrését. a szakrendelésen már megvizsgálják minden 40 év feletti lakos szemének belső nyomását. miután ilyen korban az emberek jelentős része többször is felkeresi szemüvegért a szakrendelőt, sok glaukómást felderíthetnek. a tatabányán feltételezett zöldhályogosoknak már 50 százalékát részesítik orvosi ellenőrzésben, illetve gondozásban. ezek a betegek biztosra vehetik, hogy megmenekülnek a látásromlástól, a vakságtól.

/folyt. köv./
15.33/bzs

- 22 -

16²⁵₀

bb 32. /eredményesen ... 1. folyt./bzs

a tatabányai példa nyomán számos városban - többek között budapesten, szegeden, ajkán és veszprémben - megkezdtek a szakrendelő intézetek a glaukómában szenvedők szűrését. az ország nagy részén azonban még várat magára az ilyen betegségben szenvedők szervezett felkutatása. pedig - mutattak rá a tanácskozás résztvevői - a rendelőkben egyébként is használatos műszerekkel mindössze másfél-két perc alatt, fájdalommentesen megállapítható a szem belnyomásának rendellenessége, azaz a zöldhályog jelenléte. eredményes módszerként javasolták a tanácskozás előadói és felszólalói azt a kialakulóban lévő gyakorlatot is, hogy a kórházakba egyéb betegséggel beutalt 40 éven felülieknek előírják a glaukoma-szűrést. általános tapasztalat ugyanis, hogy a cukor-, érrendszer- és más betegségekben szenvedők között az átlagosnál magasabb a glaukómások aránya. /mti/

-.-

bb 34. befejeződött a kgst-országok belkereskedelmi minisztereinek jubileumi tanácskozása

t kf/s sl bzs di

1978. október 13.

záró plenáris üléssel, a jegyzőkönyv ünnepélyes aláírásával pénteken befejeződött a kgst országok belkereskedelmi minisztereinek 10. jubileumi ülése a duna intercontinental szállóban.

a tagországok - bulgária, csehszlovákia, kuba, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk, románia, a szovjetunió és vietnam - küldöttségvezetőinek kézi jegyével ellátott dokumentum megállapítja, hogy a miniszteri tanácskozó testület és munkacsoportjai az elmúlt 10 esztendőben eredményesen munkálkodtak a kgst tagországok közötti sokoldalú kapcsolatok szervezésében és elmélyítésében, a lakosság áruezellátásával kapcsolatos problémák együttes megoldásában. a belkereskedelmi együttműködés nagyban hozzájárult a tagországokban a lakosság életszinvének rendszeres növekedésével járó nagyobb igények magasabb szintű kielégítéséhez. a választékcserében kialakult gazdasági kapcsolatok bővítették a belföldi piacok kínálatát, az együttműködésnek ez a formája gyümölcsözően fejlődik. a miniszteri tanácskozás javaslatai alapján megkötött sokoldalú ipari, szakosítási és kooperációs egyezmények, az üzletberendezésekre kidolgozott és rövidesen bevezetésre kerülő kgst szabványok nagyban hozzájárultak a kereskedelem és a vendéglátás anyagi bázisának fejlesztéséhez.

/folyt. köv./
15.40/bzs

- 23 -

16³⁰₀

bb 34. /befejeződött ... 1. folyt./bzs

a miniszteri tanácskozás jegyzőkönyve hangsúlyozta, hogy továbbra is a fogyasztási cikkek kiskereskedelmi forgalmának növelését, a korszerű szocialista kereskedelem fejlesztését tartják elsőrendű feladatnak. igen fontos az is, hogy a belkereskedelem még tevékenyebben vegyen részt a nemzetközi munkamegosztásban. a két- és többoldalu együttműködés kiszélesítése egyaránt fokozottan segítheti a piackutatást és e termékek cseréjét. előírták, hogy a fogyasztási cikkek, a kereskedelmi, vendéglátóipari gépek, berendezések termelésének további szakosítása és kooperációja érdekében tökéletesíteni kell az együttműködés formáit, módszereit a külkereskedelmi szervekkel, az iparral és az illetékes kgst szervezetekkel. a tanácskozáson a tartós fogyasztási cikkek iránti kereslet várható alakulásáról prognózist dolgoztak ki, amelyet továbbitanak a kgst gépipari, valamint tervezési együttműködési állandó bizottsághoz. e szervek az előrejelzéseket a hosszútávú célprogramok kialakításánál és később a gyakorlatban is hasznosíthatják. megbízták a lengyel belkereskedelmi minisztériumot, hogy 1980-ban rendezzen nemzetközi szimpóziumot a kereskedelem és a fogyasztási cikkek előállító ipar közötti kapcsolatok továbbfejlesztésére. elhatározták, hogy a jövő évben kidolgozzák a tagországok belkereskedelmi együttműködésének 1981-1985 évekre szóló távlati program-tervezetét. végül úgy döntöttek, hogy a xi. ülést 1979 szeptemberében, berlinben rendezik.

x x x

marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken a parlamentben fogadta a kgst országok belkereskedelmi minisztereinek tanácskozásán résztvevő küldöttségek vezetőit. a szívélyes, baráti légkörű megbeszélésen egyebek között a tanácskozás eredményeiről, a tagországok belkereskedelmének időszereiről esett szó. /mti/

bb 33. 100 éves a magyar állatorvosok lapja - ünnepség az állatorvostudományi egyetemen

t jf/z sl bzs di

1978. október 13.

az egyik legrégebb magyar szaklap centenáriusát ünnepelték pénteken, az állatorvostudományi egyetemen. 1878-ban jelent meg először az állatorvosok szakfolyóirata, a „veterinarius”, amely azóta egyetlen évfolyam kivételével folyamatosan szolgálja a magyar állattenyésztés és az állategészségi tudomány ügyét.

15.50/bzs

- 24 -

/folyt. köv./

1640

bb 33. /100 éves ... 1. folyt./bzs

a jubileumi megemlékezésen kovács ferenc, az egyetem rektorhelyettese, az állatorvosok lapja szerkesztő bizottságának elnöke ismertette az Európában is rangos szaklap munkásságát. kiemelte, a havonta megjelenő folyóirat szerkesztői különleges gonddal ügyelnek arra, hogy a nagyüzemi állattartás igényeinek megfelelően, a lap rendszeresen foglalkozzon a szakosított telepek állategészségügyi fejlesztésével és az ezzel kapcsolatos kutatások ismertetésével.

az ünnepségen román páál, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter mondott köszöntőt, méltatva a százéves lap jelentőségét. /mti/

-. -

bb 35. nádudvari és mezőturi mesterek kapták a gerencsér sebestyén-émlékdíjat - országos fazekas kiállítás nyílt siklóson

igó/st bzs di

1978. október 13.

ifjabb fazekas lajos nádudvari és gonda istván mezőturi népi iparművészek kapták a vii. országos fazekaspályázat gerencsér sebestyén-émlékdíját. a siklósi várban pénteken ünnepélyes keretek között hirdették ki a pályázat eredményét, s adták át a két fődíjat. a 34 éves fazekas lajos leginkább a fekete kerámia alkotásában, a 26 éves gonda istván pedig főleg az erdélyi és tatai fazekashagyományok ápolásában ért el kimagasló eredményeket. a zsüri ezenkívül több első, második és harmadik díjat, illetve jutalmat adott a legszebb kerámiák alkotóinak.

a híres siklósi fazekas, az 1898 és 1955 között élt gerencsér sebestyén emlékére háromévenként hirdet országos jellegű fazekaspályázatot a népi iparművészeti tanács, a háziipari és népi iparművészeti szervezetek országos szövetsége, valamint a baranya megyei tanács. ez volt az eddigi leg-sikeresebb pályázat. hazánk különböző vidékeiről hetven fazekas és korsós mintegy 350 alkotással pályázott, s ezek javát bemutatják a siklósi várban. a kiállítást maróti gyula főiskolai tanár, a kóta főtűtkára nyitotta meg.

a rendező szervek - most először - az ünnepi eseményt munkamegbeszéléssel, szakmai továbbképzéssel kapcsolták össze. a siklóson összegyűlt fazekasok megtekintették a nevezetes szársomlyói szobrász alkotótelep munkáit, szombaton pedig előadásokat hallgatnak a virágok szerepéről a magyar fazekasművészetben és az emberábrázolás jelentőségéről a magyar népművészetben. /mti/

16.00/bzs

- 25 -

1645

bb 36. új járműipari fórum

zf-né sl bzs di

1978. október 13.

az érdekelt tagvállalatok kezdeményezésére a magyar kereskedelmi kamara pénteken megalakította közúti járműipari tagozatát, amelyben 61 vállalat és szövetség vesz részt. az új járműipari fórum az iparág továbbfejlesztését, az alkatrészgyártás és -ellátás, valamint a szervizhálózat jobb megszervezését, a vállalatok egymás közötti együttműködésének és a gazdaságos export kérdéseinek koordinálását tűzte ki céljaul.

a tagozat elnökévé horváth edét, a rába magyar vagon és gépgyár vezérigazgatóját, titkárává gagatko andrást, a kgm főosztályvezető-helyettesét választották. /mti/

bb 37. a rendőrség kéri

zf-né ká bzs di

1978. október 13.

a pécsi városi és járási rendőrkapitányság személyi tulajdon séreimére elkövetett csalás alapos gyanúja miatt eljárást folytat magay istvánné, pécs, ii. éva utca 7. szám alatti lakos ellen. kéri mindazokat, akik magay istvánné részére kölcsönt nyújtottak, vagy kérésére otp hitelt vettek fel, jelentkezzenek személyesen, telefonon, vagy levél útján a pécsi városi és járási rendőrkapitányságon.

cím: 7601. pécs, killián györgy u. 3. sz. i.em. 64. pf 249.
telefon: pécs, 11-666/256
/mti/

bb 39. magyar-vietnami barátsági nap abádszalókon

end/st bzs di

1978. október 13.

magyar-vietnami barátsági napot rendezett pénteken abádszalókon a hazafias népfront szolnok megyei és nagyközségi bizottsága. az ebből az alkalomból tartott barátsági gyűlésen luu kiem, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének titkára mondott beszédet, amelyben ismertette vietnam szocialista építőmunkáját, következetes békeharcát. a barátsági gyűlés után dokumentumfilmet mutattak be vietnamról. /mti/

16.08/bzs

- 26 -

1650

bb 38. munkavédelmi aktivisták nagykovácsoson

bam/mné is bzs di

1978. október 13.

pest megyében az üzemi balesetet szenvedőknek több mint 30 százaléka 30 éven aluli fiatal. bár az üzemek nagy többsége korszerű munkabiztonsági berendezésekkel, védőeszközökkel rendelkezik, a balesetek száma változatlanul magas. a fiatalok között végzett felvilágosító és nevelő munkában a kiszervezetek részvételére is szükség van - állapították meg a megye ifjúsági és szakszervezeti munkavédelmi aktivistáinak fórumán, amelyet pénteken, a nagykovácsi konzervgyárban tartottak meg.

a mintegy 20 üzemből és intézményből érkezett fiatalok egyebek között elmondták, hogy nem tartják elegendőnek a szakmunkástanulók jelenlegi munkavédelmi oktatását, s azt sem, hogy az üzemekben rendszeresen megtartott ismertető alkalmával mindig ugyanazt ismétlik előtük; így az elmondottak érdektelenné válnak számukra.

a fórum résztvevői felhívással fordultak a pest megyei vállalatok, termelőszövetkezetek, iskolák és intézmények kiszervezeteihez, amelyben javasolják, hogy a szakszervezetekhez hasonlóan, bizzanak meg arra alkalmas fiatalokat munkahelyük munkavédelmi felügyelői feladatának ellátásával. néhány pest megyei vállalatnál és intézménynél már működik a fiatal munkavédelmi örök hálózata. /mti/

bb 40. ülésezett az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t dg/gg pr bzs hgy

1978. október 13.

a pályakezdő orvosok gyakorlati képzésének hatékonyabbá tétele érdekében célszerű lenne, ha egyetemi ismereteiket - az orvosi körzet elfoglalása előtt - kórházakban egészíthetnék ki - hangzott el az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének pénteki központi vezetőségi ülésén. a vii. kongresszus óta eltelt három esztendő eredményeit, gondjait és a kongresszusi határozatok végrehajtásának helyzetét elemző tanácskozáson füzi istván főtitkár terjesztette elő az elnökség beszámolóját. elmondotta, hogy a szakszervezet időről időre áttekinti egészségügyi ellátásunk helyzetét és megvizsgálja: hogyan érvényesülnek, miként valósulnak meg a szocialista egészségügy alapelvei.

16.27/bzs

- 27 -

/folyt. köv./

1650

bb 40. /ülésezett ... 1. folyt./bzs

a további tennivalók végrehajtásában is részt vállal a szakszervezet a maga sajátos eszközeivel. így például fontos feladat a jövőben az egészségügyi ellátás különböző területeinek arányos fejlesztése, s ezen belül is az alapellátás - a körzeti orvosi hálózat, az üzemegezésügy, az iskolaegészségügy, a fogászat, stb. - korszerűsítése. szükséges a kórházi hálózat további fejlesztése és nagyobb figyelmet igényel az egészségügyi intézmények gép- és műszer-ellátottsága is.

a szakszervezet különböző testületei az elmúlt években többször foglalkoztak a munkaerőhelyzettel. az orvosok és a szakorvosok képzésében elért számszerű eredmények nemzetközileg is jelentősek. mégis sok helyütt hiányzik az orvos, vagy a szakorvos. sok a bizonytalanság egyébként a szakorvos-képzésben; ma még többnyire az orvosok és a munkahelyek spontán kezdeményezésétől függ, hogy ki, milyen szakmában szerzi meg a speciális képzettséget. mind gyakrabban hangot kapó igény; a klinikai, kórházi, valamint a körzeti orvosok ismerjék meg időnként lássák el egymás munkáját, ehhez az intézmények integrációja lehetőséget kínál. számottevően nőtt az elmúlt évtizedekben a középfoku szakképesítésű egészségügyi dolgozók száma, mégis mintegy ötezer állás betöltésre vár. a legnagyobb a hiány továbbra is az ágy melletti ápolónői munkakörben.

áttekintette a szakszervezet a gazdasági ügyintézők és a fizikai dolgozók élet- és munkakörülményeit és széles körű felmérés alapján elemezte a több mint ötezer nyugdíjas helyzetét. megállapították, hogy a nyugdíj előtt álló, illetve nyugdíjas dolgozói jelentős részére az egészségügy a későbbiekben is számíthat, alkalmazásukkal némiképp enyhíthetők a munkaerő-gondok.

részletesen szólt a titkár a munkahelyi demokrácia kérdéséről. a demokrácia fórumai adottak - hangsúlyozta -, most már a munkán a sor. a szakszervezeti szervek minden segítségét megadják a fórumok megfelelő működéséhez és a munkahelyi demokrácia széles körű kiteljesedéséhez. a vitában felszólalók a többi között rámutattak arra, hogy a különböző szintű szakszervezeti szerveknek a jövőben még nagyobb gondot kell fordítaniuk a munkakörülmények javítására. javasolták: a kisebb településeken dolgozó orvosok, egészségügyi dolgozók sajátos gondjaival többet foglalkozzon a szakszervezet. medve lászló egészségügyi miniszterhelyettes hangsúlyozta: az egészségügy állami irányító munkájában igényli a szakszervezet segítségét, igénylik - a többi között - a meglevő belső tartalékok feltárásában is. vas jános, a szot titkára az egyéni érdekvédelemben a szakszervezetre háruló kötelezettségekre hívta fel a figyelmet.
/folyt. köv./
16.33/bzs

- 28 -

1400

bb 40. /ülésezett ... 2. folyt./bzs

a központi vezetőség személyi ügyekben is döntött. csehák juditot, akit a szot legutóbbi plénumán a szot titkárává választott, felmentette az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének titkári tisztéből és titkárrá választotta szendrényi jánost, a szakszervezet egészségpolitikai osztályának volt vezetőjét. /mti/

-.-

bb 41. népi hangszerek kiállítása szentesen

dén/um kz hgy

1978. október 13.

népi hangszereket bemutató kiállítás nyílt pénteken szentesen a szegedi móra ferenc muzeum anyagából. múlt század végén készült bőrdudák, tekerő lantok, pásztorfurulyák, faragott citerák kerültek közönség elé. a hangszerek mellett kiállították azoknak a népdaloknak a kottáit is, amelyeket bartók béla, kodály zoltán és péczely attila gyűjtött a délföldön. /mti/

-.-

bb 42. kiállítás a muzeumban a muzeumról

mzs/um st hgy

1978. október 13.

a kapuvári Rábaközi muzeum husz évét bemutató kiállítás nyílt pénteken számvetés címmel a muzeumban. meghívók, plakátok és fotók mutatják be az intézmény közművelődési tevékenységét az éppén husz évvel ezelőtt megrendezett első kiállítás óta. a két évtized leletmentéseiről: a kistölgyfai árpádkori telepről, a veszkényi honfoglaláskori temetőről és a mihályi avarkori temetőről térképek és a feltárásokon előkerült tárgyi emlékek tanuskodnak a tárlaton.

a néprajzi expedíciókon teljes viselet- és életmódtörténeti anyagot gyűjtöttek össze az elmúlt években. a mostani kiállításon láthatók az évszázados kismesterségek, mint például a hanyi nádazók munkaeszközei, továbbá színes kapuvári népviseletek, múlt századi himzett párnák, pávamintás halotti leplek, a tájegység népművészetének reprezentáns darabjai. /mti/

16.40/um

- 29 -

1400

bb 43. e m b a r g ó 18.00 óráig!

üdvözlő távirat

z um pr hgy

1978. október 13.

a jemeni népi demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából losonczy páál, az elnöki tanács elnöke és lázár györgy, a minisztertanács elnöke táviratban köszöntötte ali nasszer mohamed al-hasszanit, a jemeni népi demokratikus köztársaság elnöki tanácsának elnökét, miniszterelnököt. /mti/

-. -

bb 44. felhasználható 18.00 órától !

magyar-ndk barátsági est homokterenyén

csiz/um st hgy

1978. október 13.

a nógrád megyei homokterenyé művelődési házában pénteken magyar-ndk barátsági estet rendeztek a német szocialista állam megalakulásának huszonkilencedik évfordulója alkalmából. a találkozóon bernd kiesewalter az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjának igazgatóhelyettese tartott előadást a német demokratikus köztársaság kulturális fejlődéséről. /mti/

-. -

bb 46. eltemették erdélyi józsefet

t ke-um pr hgy

1978. október 13.

pályatársai, barátai és hozzátartozói bucsuztatták pénteken a farkasréti temetőben erdélyi józsef költőt. a ravatalnál a magyar írók szövetsége nevében fodor andrás, a költői szakosztály titkára mondott beszédet. méltatta a 82 éves korában elhunyt költő munkásságát, aki a vegyes nemzetiségű biharból indult, forradalmi költőként, a népi mozgalom futáraként a szegény-paraszttság hangján szólt meg. munkásságával az ady utáni lírát újította meg: a tiszta szerkezet, a népdalokéra emlékeztető természetes beszéd, a strófákba feszített kép és gondolatritmus jellemezte alkotásait.

a sírnál a barátok, a hozzátartozók nevében barta viktor és gombos imre költő mondott bucsuszavakat. /mti/

-. -
- 30 -

16.40/um

1715

bb 47. elutazott a finn szakszervezeti küldöttség

zfné um sl hgy

1978. október 13.

a szot meghívására oso laakso elnök vezetésével október 9-13-a között hivatalos látogatást tett magyarországon a finn alkalmazottak és tisztviselők szakszervezetei központi szövetségének /tvk/ küldöttsége. a tvk első alkalommal hazánkba látogató képviselőit fogadta gáspár sándor a szot főtitkára. a szot és a tvk vezetői tájékoztatták egymást országaik szakszervezeti mozgalomának helyzetéről, tevékenységéről, valamint a kétoldalú kapcsolatok további erősítésének lehetőségeiről. véleménycserét folytattak a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszzerű kérdéseiről, fejlődésének szükségességéről, perspektívájáról.

a finn vendégek találkoztak és kapcsolatot létesítettek a közalkalmazottak szakszervezetének vezetőivel. látogatást tettek a szot munkavédelmi kutatóintézetében és a szot központi iskoláján, valamint a papíripari vállalat dunaujvárosi gyárában. a tvk képviselői nagy figyelmet szenteltek a magyar szakszervezetek helye, szerepe, jog- és hatásköre érvényesülésének, a szocialista társadalom körülményei között. elismeréssel nyilatkoztak azokról az eredményekről, amelyeket a magyar szakszervezeti mozgalom a dolgozók élet- és munkakörülményeinek állandó javítása terén elértek. a tvk küldöttsége szot küldöttséget hívott meg hivatalos finnországi látogatásra.

a tvk küldöttsége pénteken elutazott budapestről. a vendégeket timmer józsef, a szot titkára bucsuztatta a ferihegyi repülőtéren. /mti/

-. -

bb 45. felhasználható 18 órától !

délszláv klub pécsett

igó/um kz hgy

1978. október 13.

pénteken tartotta első rendezvényét a pécsi délszláv klub, a szerb-horvát nyelvű művelődés és a nemzetiségi honismeret új közösségi otthona. a pénteken tartott avató-klubnap vendége volt mándics mihály, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára is. az avató alkalmából kiállítás nyílt a baranyai szerb-horvát anyanyelvű lakosság életét bemutató fotókból, dragovác márk délszláv fotóművész képeiből.

/folyt.köv./

- 31 -

16.45/um

1720

bb 45. /délsláv...folyt./um

mohács és siklós után immár a harmadik városi klubot hozták létre pécsen a baranyai délslávok. a nemzetiségi kultúra távlati fejlesztési programja, amelyet a közelmúltban hagyott jóvá a megyei tanács, előirányozza a klubhálózat készítését baranyában és ennek fontos állomása a pécsi klub létrejötte. a mecsekalkján ugyanis ma már körülbelül négyezer szerb-horvát anyanyelvű ember él, vagyis a bevándorlás folytán pécs az ország egyik legnagyobb délslávok-lakta városa lett. a nemzetiségi klub azonban nemcsak a helybeli délslávok találkozóhelye, hanem megyei, sőt később regionális funkciókat is betölt majd.

a délsláv klub egyelőre a műemléki nevelők házában működik, jövőre viszont már önálló épületbe költözik, amely a baranyai szerb-horvát lakosság kulturális központja is lesz. a klub munkáját öttagú társadalmi vezetőség irányítja, valamennyien a baranyai délsláv értelmiség ismert képviselői. /mti/

-. -

bb 48. szocialista brigádok kresz-versenye a csepeli autógyárban
bam/be um is hgy 1978. október 13.

a csepeli autógyárban - elsőként pest megyében - kresz-vetélkedő sorozatot rendeztek, szocialista brigádok számára. a vállalat 210 közösségének több mint háromezer tagja vett részt a versenyeken, amelyeknek fő célja a közlekedési szabályok ismeretének elsajátítása, tökéletesítése volt. a csaknem egy esztendőn át tartó versengés döntőjét pénteken rendezték meg a gyár művelődési központjában, 70 brigád három-három tagu csapatának részvételével. a volvo-laplander gyáregység frankel leó ifjúsági szocialista brigádja bizonyult közöttük a legjobbnak. a győztes részére a pest megyei közlekedésbiztonsági tanács és a vállalat vándorszerleget alapított, a döntő első helyezett kollektívájára versenyre hívta a megye ipari üzemének szocialista brigádjait, hogy ők is szervezzenek hasonló sorozatot, amelynek befejeztével együtt dönthetik el, ki ismeri és alkalmazza jobban a kresz szabályait. hogy erre milyen nagy szükség van, azt igazolja egy szomorú adat: pest megye útjain 1978 első félévében 750-en veszítették életüket közlekedési baleset következtében. /mti/

-. -

- 32 -

16.55/um

1425

bb 49. magyar ex-librisek a xviii-xix. századból - kiállítás az iparművészeti muzeumban

t me/gg um pr hgy

1978. október 13

az iparművészeti muzeum kiállításorozatán ismerteti meg az érdeklődőkkel gazdag ex-libris gyűjteményét. az első - pénteken megnyitott - tárlaton a xviii-xix. századi magyar könyvjegyeket mutatja be. a kiállított művek között láthatók rézmezzetes ex-librisek - amelyeket az egyházak és főurak, mint például a pesti pálos-rendi kolostor, batthyány károly, eszterházy miklós, széchenyi ferenc készíttetett nagy értékű könyvgyűjteményeinek megjelölésére - és a későbbi tipográfiai, litográfiai ex-librisek, amelyeket már polgárok, s intézmények - a debreceni református kollégium, a széchenyi könyvtár, segesvári istván orvos, ekler imre megyei főmérnök - is használtak. néhány korai - xvi. századi magyar ex-libris is helyet kapott a két-hónapig megtekinthető tárlaton.

e művészi alkotások, kisgrafikák zöme soó rezső akadémikus, kossuth-díjas botanikus professzor e muzeumnak ajándékozott világhírű, 80 ezer ex-librist számláló gyűjteményéből származik. a következő kiállításokon főleg a xx. századi és külföldi ex-libriseket mutatják be. /mti/

-. -

bb 50. rendszerszemlélet az erdészeti kutatásokban - tudományos tanácskozás veszprémben

bév/um is hgy

1978. október 13.

a rendszerszemlélet - az egyes élő egységek szerkezetének komplex vizsgálata - mindinkább tért hódít az erdészeti kutatásokban. e tudományos módszer alkalmazásával realisabb képet lehet kapni az egyes termelési egységek fejlődéséről, és pontosabban meghatározható az erdők optimális fajtaösszetétele is - állapították meg pénteken azon a veszprémi tanácskozáson, melyet a magyar tudományos akadémia erdészeti bizottsága, valamint a veszprémi akadémiai bizottság erdészeti szakbizottsága és környezetvédelmi tájhasznosítási koordinációs tanácsa szervezett.

a sok összetevőjű élő rendszerek - az ökoszisztémák - vizsgálatával kiemelten foglalkozik a kgst is, melynek az ökoszisztémák és tájvédelem nevet viselő programjában a szocialista országok száz kutató intézete vesz részt. hazánkat ebben a témakörben az eötvös lóránd tudományegyetem, a kossuth lajos tudományegyetem, az erdészeti és faipari egyetem, az erdészeti tudományos intézet, valamint a gödöllői agrártudományi egyetem képviseli. /mti/

-. -

16.55/um

1425

- 33 -

bb 51. országos vezetéstechnikai és üzemanyagmegtakarítási verseny nyíregyházán

juhász /is bzs hgy

1978. október 13.

az elmúlt hónapokban megtartott elődöntők után, 22 volán vállalat 55 legjobb gépkocsivezetőinek részvételével országos vezetéstechnikai és üzemanyagmegtakarítási versenyt rendeztek csütörtökön és pénteken nyíregyházán. a gépkocsivezetők a két nap alatt négy alkalommal ültek a skoda és zil tehergépkocsik kormányára mögé, hogy eldöntsék, melyikük vezetési technikájával lehet több üzemanyagot megtakarítani.

a versenyen kiderült, hogy ugyanazzal a járművel, azonos pályán, 30-40 százalékos eltérések is mutatkoznak a benzin, illetve a gázolajfelhasználásban.

a versenyben pável józsef /11. sz. volán vállalat, szekszárd/ nyerte el az első helyezést, második gyurkó albert /2.sz. volán vállalat, salgótarján/, harmadik plenter Antal /8. sz. volán vállalat, békéscsaba/ lett. /mti/

bb 52. két megye képviselőcsoportjainak ülése - szeged: apró Antal, polinszky károly

dén bzs hgy

1978. október 13.

pénteken - az országgyűlés soron következő ülészakára való felkészülés jegyében - a csongrád és a bács-kiskun megyei képviselőcsoport tartotta meg ülését.

a gyermekintézmények hálózatának fejlesztésében a következő években fokozottan számítanak a tanácsok a dolgozók társadalmi munkájára és az üzemek anyagi támogatására - hangsúlyozták a szegeden megtartott csongrád megyei tanácskozáson, melyen résztvett és felszólalt apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke és dr. polinszky károly oktatási miniszter.

az óvodák és az iskolák hálózatának elmúlt években történt nagyarányú fejlesztése ellenére ezek az intézmények még mindig zsúfoltak a megyében. a helyhiány miatt sokezer gyermeket az idei tanévben sem tudtak felvenni sem az óvodákba, sem az iskolai napközi otthonokba. /folyt. köv./

17.30/bzs

- 34

1400
70

bb 52. /két megye ... 1. folyt./bzs

a helyzet javítása érdekében számos intézkedést tesznek. szegeden, ahol az országban budapest után a legmagasabb a nők foglalkoztatottságának aránya, ebben az ötéves tervben ezernégy-százötven gyermeket befogadó új óvodát építenek. a demográfiai hullám közeljövőben várható tetőzése miatt azonban az elkövetkező években az igényeket így sem tudják kielégíteni. ezért tervbe vették, hogy a dolgozók társadalmi összefogásával is építenek gyermekintézményeket. ideiglenes megoldásként - tanteremhiány miatt - mintegy husz községi általános iskola diákjainak a művelődési házakban tartják a tornaórákat.

a képviselők a kora délutáni órákban megtekintették szegeden a szirmai istván nevet viselő általános iskolát.

az országgyűlési képviselők kalocsán megtartott bács-kiskun megyei csoportjának tanácskozásán hangsúlyozták, hogy az 1972. évi oktatáspolitikai határozat végrehajtása során különösen az óvodák és az általános iskolák fejlesztésében sikerült szép eredményeket elérni. a negyedik ötéves tervben, a társadalmi összefogás eredményeként, jelentős tuiteljesítés sel, - negyvennégy - új óvodában több mint négyezerhatyszáz férőhely létesült. jelenleg az óvodáskorúak 81 százaléka jár óvodába, illetve vesz részt iskolaelőkészítő foglalkozásokon. ez az arány 1980-ra 85 százalékra növekszik. a gyors fejlesztés ellenére a városokban, különösen kecskeméten, kiskőrösön és baján, tovább nőtt az óvodák zsúfoltsága, ezért további nagy erőfeszítéseket tesznek a gondok megoldására.

nagyarányú szerkezeti változáson ment át bács-kiskunban az alsófoku iskolahálózat. sok tanyai, külterületi kis iskola megszűnt a körzetesítéssel, s nagyobb iskolaegységek alakultak ki. a fennmaradt nyolcvanegy pusztai iskolában bevezették az audiovizuális, magnetofonos tanítást, amelyet az oktatási minisztérium ma már országos elterjesztésre javasol. a felsőtagozatos tanyai tanulók közül több, mint kétezren a körzeti iskolák mellett épült husz diákotthonban laknak, s tanulnak egyenlő feltételek mellett a városi, községi kisdiakokkal. mintegy 96 százalékuk továbbtanul, kisebb részük gimnáziumokban és szakközépiskolákban, többségük pedig ipari-tanuló intézetekben folytatja tanulmányait. a tiszakécskén most elkészülő 160 férőhelyes, majd a kiskunfélegyházán felépülő 120 személyes diákotthonnal a vi. ötéves terv elején bács-kiskunban befejeződik az iskolakörzetesítés. /mti/

17.35/bzs

- 35 -

1745

bb 18. /losonczi pál fogadta ... folyt./bzs

dáv/is bzs hgy

a norvég parlamenti küldöttség pénteken délután a növény-nemesítés egyik központjába, martonvásárra látogatott. a vendégeket elkísérte rolf jerving, a magyar tudományos akadémia mezőgazdasági kutatóintézetében dr. rajki sándor, az intézet igazgatója fogadta a vendégeket, s tájékoztatta őket a tudományos intézmény munkájáról, a buza- és a kukoricaneemesítésben, valamint az alap kutatásokban elért eredményeiről. a vendégek megtekintették a kutatóintézet különleges növényházát, a fitotront. ezután a kutatóintézet miklóspusztai klubházát keresték fel. /mti/

-. -

bb 54. időjárásjelentés

gg bzs hgy

1978. október 13.

a meteorológiai intézet jelenti október 13-án, pénteken 19 órakor:

kirándulóidő

a várható időjárás szombat estig:

derült, száraz, napos idő várható, gyenge légmozgásokkal. a legmagasabb nappali hőmérséklet 18-23 fok között lesz. /mti/

-. -

bb 55. vidéki színházak bemutatói

end, rap, han/is/be bzs hgy

1978. október 13.

három vidéki színházi bemutatóra került sor pénteken. a szolnoki szigligeti színház m. rozovszkij és sz. vetkin lev tolsztoj novellájából írt „legenda a lóról”, című kétrészes zenés játékát mutatta be. a szovjetunió színházaiban nagy sikert aratott, szimbólikus értelmű darabot gálvölgyi judit fordította és kerényi imre igazgató-főrendező rendezte.

érdekes színpadi produkciót mutattak be „play molnár”, címmel a kecskeméti katona józsef színházban. a darab molnár ferenc „ördög”, című színművének eörsi istván által újrafeldolgozott változata. a színművet szurdi miklós rendezte.

/folyt. köv./
18.25/bzs

- 36 -

1900

bb 55. /vidéki ... 1. folyt./bzs

a pécsi nemzeti színház társulata a kamaraszínházban mutatta be - évadnyitó előadásként - spiró györgy nyulak margitja című drámát, amely a szerző első színpadi bemutatkozása. a mű alapja boldog margitnak, iv. béla leányának élettörténete, aki köztudomásúan a király alapította nyulak-szigeti - a mai margit-szigeti - kolostorban töltötte rövid életét. a darabot konter lászló rendezte. /mti/

-. -

bb 56. a lilium bemutatója a józsefvárosi színházban

t me/z bzs hgy

1978. október 13.

újra életre kelt a lilium, molnár ferenc egyik legnépszerűbb műve - ezúttal a józsefvárosi színházban. először 1909-ben, a vígszínházban mutatták be. azóta bejárta a fél világot. a pénteken bemutatott külvárosi legendát - amelyet szigetesi károly rendezett - az ország több részében is előadják a népszínház művészei. ezzel köszöntik a szerző születésének 100. évfordulóját. /mti/

-. -

bb 57. a magyar higiénikusok társaságának vándorgyűlése hajduszentmihályon

bajai/is bzs hgy

1978. október 13.

hazánk járványügyi helyzete kedvező, hiszen a közegészség- és járványügyi hálózat a tudomány által ismert valamennyi eredményt alkalmazza, melyekkel számos járványos betegséget sikerült visszaszorítani - állapították meg a magyar higiénikusok társaságának pénteken befejeződött háromnapos vándorgyűlésén.

településeink egészségügye az előadásokban úgy tükröződött, hogy az utóbbi években nagyot javult a közműves ivóvízellátás. elmaradtunk azonban a szennyvízcsatornázás, a korszerű szeméttgyűjtés és megsemmisítés, valamint az ipari hulladék megsemmisítése területén. több előadó foglalkozott főleg higiéniai helyzetével is: a zsúfoltság, valamint a vízcsere, illetve vízforgatás megoldatlansága sok fertőzés forrása lehet, ezért szigorúan ügyelni kell az egészségügyi szabályok, előírások betartására. /mti/

18.55/bzs

-. -
- 37 -

1938

bb 58. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke október 13-án
13-tól 18 óráig

szk bzs hgy

1978. október 13.

26. előadói konferencia a tit-ben
 27. a tudományos könyvkiadás jubileuma /4.sz.jav./
 28. rostocki egyetemi küldöttség /5.sz.jav./
 29. jogásznapi
 30. új lakások pécsenti
 31. művészpár kiállítása
 32. szemészek tanácskozása
 33. 100 éves a magyar állatorvosok lapja
 34. kgst-tanácskozás
 35. fazekaspályázat díjkiosztása
 36. új járműipari fórum
 37. a rendőrség kéri ...
 38. munkavédelmi aktivisták
 39. magyar-vietnami barátsági nap /6.sz.jav./
 40. orvos-egészségügyi szakszervezet kv ülése
 41. népi hangszerek kiállítása
 42. muzeumban - muzeumról /7.sz.jav./
 43. üdvözlő távirat
 44. magyar-ndk barátsági est
 45. délszláv klub pécsenti
 46. eitemették erdélyi józsefet
 47. elutazott a finn küldöttség
 48. kresz-verseny
 49. iparművészeti muzeum
 50. rendszerelmélet az erdészeti kutatásban
 51. verseny nyíregyházán
 52. két megyei képviselőcsoport ülése
 53. az mszmp kb ülése /folyt.!!/
 54. időjárásjelentés
 55. vidéki színházi előadások
 56. a lilium bemutatója
 57. higienikusok vándorgyűlése
 58. hírjegyzék
- /mti/

--

19.00/bzs

- 38 -

1985

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb 1. a fővárosban megkezdődött a távfűtés

i -don/s um bc hgy

1978. október 14.

a fővárosban szombat reggel megkezdődött a távfűtés. ember károly, a távfűtő művek főmérnöke az mti munkatársának elmondta: a hivatalos fűtési idény kezdete október 15-e, de mivel 15-e vasárnap, sokan otthon töltik a hétvégét, s a lakások átmelegítéséhez legalább egy teljes nap kell, úgy határoztak, hogy egy nappal korábban megkezdik az április 15-ig tartó hivatalos távfűtést.

a vállalat az időjárásnak megfelelő hőfoku vízzel fűti a házőrzatba kapcsolt 135 655 lakást, 314 ipari fogyasztó-helyet, 77 iskolát, 86 bölcsődét, 114 óvodát, 80 egészségügyi intézményt és 2246 egyéb közületi létesítményt. enyhe időben - mint ezekben a napokban - 60-65 fokos forró vizet keringtetnek a vezetékben, hidegben 120-150 celsius fokos vízzel fűtenek. a hőközpontok mintegy felében speciális műszer automatikusan szabályozza az időjárásnak megfelelő forróvíz hőfokát. a másik felében - ahol nincs ilyen készülék, hogy ne fűtsék túl az épületeket - napközben átmenetileg kikapcsolják a szivattyukat.

/folyt.köv./

- 1 -